SALA DE LECTURĂ

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LVIII Nr. 14 342 | Joi 29 septembrie 1988 | 6 PAGINI — 50 BANI

ÎN SPIRITUL SARCINILOR SUBLINIATE DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

Energie la nivelul cerințelor pentru toate sectoarele economiei!

Ne aflăm în pragul ultimului trimestru al anului, perioadă în care, în fiecare întreprindere, este necesar să se lucreze cu întregul potențial, la parametri înalți, astfel încît sarcinile de producție să fie exemplar îndeplinite, recuperîndu-se orice rămîneri în urmă. De bună seamă, în ansamblul condițiilor care trebuie create pentru bunul mers al activității economice, deosebit de importantă este **asigurarea energiei electrice** corespunzător necesităților strict dimensionate în funcție de volumul producției. Tocmai de aceea, **la recenta ședință a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut ca toți factorii implicați în asigurarea și utilizarea energiei electrice să abordeze cu maximă răspundere sarcinile ce le revin în această privință și să acționeze cu toată hotărîrea pentru aplicarea tuturor măsurilor care se impun în vederea funcționării normale a sistemului energetic național.** În lumina acestor exigențe, care sînt problemele care trebuie să se situeze în centrul preocupărilor în această perioadă?

CĂRBUNELE PENTRU TERMOCENTRALE — LIVRAT RITMIC, ÎN CANTITĂȚILE ȘI DE CALITATEA NECESARE! Așa cum s-a subliniat la Comitetul Politic Executiv, este necesar să se treacă la măsuri hotărîte pentru îndeplinirea programului special privind realizarea producției de cărbune și, totodată, pentru întocmirea unor programe speciale în ce privește producția de petrol, de energie electrică, astfel încît să se asigure, pe această bază, realizarea în bune condiții a planului pe întregul an. O asemenea sarcină își are temeiul în faptul că într-o serie de unități miniere și petroliere, în pofida dotărîlor tehnice moderne, sarcinile de producție nu se îndeplinesc integral, iar în unele mine și cariere ritmul livrărilor de cărbune către termocentrale este necorespunzător. Situație cu atît mai nefirească cu cît, acum, în preajma sezonului rece, extracția de cărbune trebuie să sporească, în vederea creării stocurilor de cărbune în termocentrale. Or, analizele întreprinse arată că la unele termocentrale stocul de cărbune pentru timpul iernii este extrem de redus. Iată de ce se impune o maximă mobilizare a forțelor atît ale minerilor, cît și ale colectivelor care răspund de transportul pe calea ferată, astfel încît problema asigurării stocurilor de cărbune în termocentrale să fie rezolvată corespunzător cît mai operativ.

Desigur, dacă ne referim la cărbune, deopotrivă de importante sînt atît aspectele de ordin cantitativ, cît și cele referitoare la calitate. În această privință, controalele întreprinse de organele de resort au pus în evidență faptul că, în numeroase cazuri, cărbunele livrat atît pentru consumul curent în termocentrale, cît și pentru stocul de iarnă este sub prevederile din standarde și din contractele economice. Or, faptul că puterea calorifică a cărbunelui se află sub prevederi este de natură să determine diminuarea, zilnic, cu sute de MW, a puterii realizate în termocentrale. Pe de altă parte, energeticienii se confruntă cu o serie de neajunsuri datorate conținutului ridicat de steril din cărbune, granulației necorespunzătoare, umidității ridicate și conținutului de corpuri străine.

INSTALAȚIILE ENERGETICE — EXPLOATATE RAȚIONAL, LA ÎNALȚI PARAMETRI! Practica a demonstrat că, pentru asigurarea resurselor energetice, hotărîtoare sînt ordinea și disciplina, competența profesională a operatorilor și cadrelor tehnice din termocentrale. În unitățile energetice, o neatenție cît de mică, o manevră greșită, o abatere aparent neînsemnată de la normele de întreținere și exploatare se pot solda cu scoaterea din funcțiune a unor cazane și grupuri energetice, ceea ce echivalează cu diminuarea neprevăzută a puterii în sistemul energetic național.

Iată de ce, potrivit sarcinilor și indicațiilor date de conducerea partidului, măsurile adoptate, fiecare termocentrală are obligația să-și recruteze personalul necesar și să-l formeze din punct de vedere profesional, să organizeze riguros activitatea în fiecare schimb, la fiecare loc de muncă, să asigure asistență tehnică de specialitate și, mai ales, să creeze un climat de ordine și răspundere în activitatea întregului colectiv. Tot în sfera noțiunii de „disciplină de producție" intră și aprovizionarea la timp cu toate materialele și piesele necesare pentru lucrările de întreținere curentă, precum și verificarea funcționării riguroase a aparaturii de măsură și control.

PUNCTUALITATE ȘI CALITATE ÎN EFECTUAREA REPARAȚIILOR. În perioadele de mare solicitare a sistemului energetic național, cum este cea de iarnă, esențial este ca fiecare capacitate energetică să funcționeze ireproșabil din punct de vedere tehnic. Ca atare, în acest an s-au executat reparații cu diverse grade de complexitate la un număr important de instalații și agregate energetice. Din păcate însă, programul de reparații întocmit și aprobat nu a fost respectat în totalitate, analizele efectuate arătînd că la o serie de capacități durata acestor lucrări s-a prelungit în mod nejustificat, în principal datorită neasigurării la timp a bazei materiale și organizării defectuoase a activității echipelor de lăcătuși și montori. De asemenea, uneori nici calitatea reparațiilor și lucrărilor de modernizare nu a fost corespunzătoare și, în consecință, după repornire unele grupuri energetice nu au funcționat la parametrii scontați. Acum, în activitatea de reparații nu mai este timp de tergiversări și, sub nici un motiv, nu poate fi admisă munca de mîntuială. Toți factorii implicați — producători de echipamente și furnituri, montori, energeticieni — au obligația să se mobilizeze exemplar pentru îndeplinirea întocmai a programului de reparații, astfel încît să existe certitudinea că absolut toate capacitățile energetice pot funcționa corespunzător necesităților sistemului energetic național.

NOILE CAPACITĂȚI — NEÎNTÎRZIAT RACORDATE LA SISTEMUL ENERGETIC NAȚIONAL! Între factorii de natură să contribuie la asigurarea premiselor necesare producerii și livrării cantităților prevăzute de energie electrică, un loc important îl ocupă realizarea integrală, la termenul planificat, a noilor obiective de investiții din industria energetică. Or, la această dată, stadiile fizice atinse la unele din obiectivele energetice cu termen de punere în funcțiune în acest an sînt întîrziate. În esență, sarcinile prioritare de pe șantierele industriei energetice se referă la intensificarea ritmului de execuție, livrarea neîntîrziată a furniturilor restante și urgentarea montajului utilajelor tehnologice. În acest sens, fără a intra în detalii, se cuvin subliniate răspunderile mari care revin îndeosebi furnizorilor de țevi pentru cazane, precum și unor producători de utilaje energetice.

Esențial este ca, încă din aceste zile, să fie create toate condițiile pentru funcționarea ireproșabilă a sistemului energetic național. Avînd în vedere însemnătatea cu totul deosebită a asigurării neîntrerupte a cantităților de energie electrică prevăzute este necesar ca **organele și organizațiile de partid din unitățile miniere și energetice, din toate unitățile care contribuie direct sau indirect la realizarea producției în acest domeniu să desfășoare o susținută activitate politică și educativă, să creeze un climat de maximă exigență în muncă.** În acest sens, întărirea răspunderii tuturor oamenilor muncii din sectorul energetic — în care există o puternică dotare tehnică și materială — reprezintă condiția hotărîtoare pentru producerea și livrarea energiei electrice necesare desfășurării ritmice, normale a activității productive în toate ramurile economiei naționale.

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

a acordat un interviu pentru agenția China Nouă

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a primit, miercuri, pe Zhang Hanwen, corespondent-șef al biroului de la București al agenției de presă China Nouă.

Cu acest prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu a acordat un interviu pentru agenția China Nouă.

TEZELE PENTRU PLENARA C.C. AL P.C.R. — PROGRAM REVOLUȚIONAR DE MUNCĂ PENTRU PARTID, PENTRU POPOR

DIALOGUL PERMANENT, FRUCTUOS CU CETĂȚENII — calea perfecționării activității consiliilor populare

Consiliile populare, birourile și comitetele lor executive își desfășoară întreaga activitate pe baza autoconducerii muncitorești și autogestiunii economico-financiare, reprezentînd, în calitatea lor de organe locale ale puterii și administrației de stat, modalitatea concretă, pîrghia politico-organizatorică prin care masele de cetățeni exercită conducerea și controlul asupra întregii vieți economico-sociale în unitățile administrativ-teritoriale. Evidențiind această realitate, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, subliniază în Tezele din aprilie: **„Să îmbinăm în mod armonios activitatea organelor de stat cu aceea a organismelor democratice, creînd condițiile corespunzătoare participării maselor populare, a întregului popor la conducerea întregii societăți, la făurirea în mod conștient de către poporul însuși a destinelor sale, a viitorului său, a socialismului și comunismului!".**

În lumina Tezelor din aprilie, a orientărilor și sarcinilor subliniate în cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu, consiliile populare, cu sprijinul și sub îndrumarea organelor și organizațiilor de partid, sînt datoare să-și îmbunătățească stilul și metodele de muncă, să generalizeze, cu mai multă eficiență, experiența bună și să elimine cu mai multă hotărîre neajunsurile din activitatea lor. Acestor probleme le sînt consacrate o suită de articole, anchete și dezbateri care să aducă în prim-plan cea mai bună experiență, modul concret în care se acționează în această direcție.

În pagina a II-a: DEZBATERE ORGANIZATĂ ÎN JUDEȚUL COVASNA

Construcții noi în municipiul Constanța

Foto: S. Cristian

Luminoase pagini

M-am întors din Transilvania cu o considerabilă încărcătură de materiale documentare pe care oricine scrie știe că adesea le iei dintr-un plăcut automatism al profesiei, cu incerte gînduri în privința modului în care le vei folosi. Sînt, deopotrivă, dovezi pentru tine că ai parcurs drumuri, ai auzit și văzut, și constituie probe ale unui sentiment avut acolo, la fața locului cel înglobat în dorința de a ști, a cunoaște, a atinge cu înțelegerea vastă totalitate pentru care faci aceste călătorii pe unde ai mai fost sau n-ai mai fost. Am mai fost în Deva: există, prin colecții de gazete, prin arhive de filme, cuvinte de ale mele încercînd să prindă ceva din substanța acestor pămînturi de răscruci ale memoriei noastre istorice cu rădăcini în mileniul lui Buxebista și Decebal, al lui Traian cu legiunile sale care au prefăcut, refăcut și desfăcut lumi, după cum am scris, cu sufletul răscolit și ars de incendiile a ceea ce refuză să devină simplă amintire, simplă informație de manual de școală, despre sublima tragedie a lui Horea, Cloșca și Crișan, despre apoteoza frîntă vremelnic din pricini ținînd de conjuncturi străine a lui Avram Iancu; am sugerat și eu, de-a lungul anilor, cititorului, cîteva din creșterile de esență ale Hunedoarei, momente, praguri trecute de oțelul românesc de la veghea asudată și pîndită de incertitudini, la structurile conducerii electronice a unuia dintre cele mai dificile procese de producție. Am cunoscut oameni, am încercat să povestesc cum trăiesc, cum muncesc și, tot aici, la Hunedoara, am înțeles cîte ceva și despre a fi și a nu mai fi. Eroi ai reportajelor mele de altă dată, oameni nebiruiți în fața cuptoarelor, cu vieți înalte și dăruite uzinei lor, continuau să fie în amintirea celor ce le-au urmat, deși ei nu mai erau...

Pămînturile acestea au ceva al lor, unic în țară, a remarcat cineva care mi-a fost aproape în drumurile străbătute în zile de septembrie dulce, cînd cîmpurile se lăsau plugului de toamnă și de pe munți încă nu coborîseră turmele. Reflecția se referea la războaie, răscoale, revoluții, dar și la pacea rodnică îmbrăcînd această parte a României. Erau umbrele cetăților dacice din munții Orăștiei, către care am urcat îndelung pe potecă de piatră, dar era și Orăștia nou construită, cu jocul ingenios și plăcut și blînd al brîielor de țigle roșcate care nu violentează peisajul, erau și solemnele turle ale Blajului, dar și urbanistica Devei, cu bulevarde largi și curate, pildă oricînd bună pentru edilii exigenți de oriunde. Din curgerea aceasta ordonată fără a fi rigidă, extrag acum clădirea, puțin bătătoare la ochi, pe care scrie „I.C.C. Felix", mi-o readuc în minte prin dreptunghiul unei cărți de vizită primită, la despărțire, de la inginerul Tiberiu Bedea-Faina, „manager", cum e scris pe cartonașul destinat protocoalelor firești profesiei, a ceea ce mi se pare a reprezenta ora cea mai nouă a Devei: industria electronică. În clădirea greu de deosebit de un plăcut bloc de locuințe se produc calculatoare electronice! Deocamdată subunitate a unui institut bucureștean, „Felix"-ul de la Deva își merită numele. Cartea de vizită a „managerului" are acoperirea unui premiu al Academiei Republicii Socialiste România, dobîndit pentru contribuția la crearea minicalculatorului „Coral", în 1980. Bucureștean pe atunci, dar originar din Simeria, inginerul și-a adus familia și triumful pe locurile de obîrșie. Cu alți 19 ingineri și vreo 80 de electroniști, trece din etapă în etapă într-o branșă aproape de neconceput pe vremuri în provincie. De la minicalculator, la o mașinărie care, mi se spune și n-am motive să cred că nu e așa, „poate face orice program", iată drumul parcurs, în scurt timp, de acești oameni, în marea lor majoritate tineri. Este aici, implicit, semnificația calitativă a unei munci, iar eu cred că bulevardul cu clădiri cumva de culoarea coralului se varsă direct în marile cetăți ale Hunedoarei. Sau Hunedoara industrială și pe drept celebră trece

Platon PARDAU

(Continuare în pag. a V-a)

Rezultatele în muncă îi recomandă pe fruntași

La rampa de încărcare și expediere pe calea ferată de la Întreprinderea de utilaj tehnologic din Buzău, șeful de echipă Ion Dragomir coboară de pe vagon. „Da, acum e bine" — spune privirea lui. Utilajul, un colos de metal vopsit în brun, este aneorat pe vagon (în imagine redăm tocmai unul din aceste momente). Blocul absorber, căci așa se numește produsul, este al șaselea finalizat din cele opt contractate la export și face parte dintr-o instalație complexă. În luna septembrie au fost livrate partenerilor străini, pe lîngă multe alte utilaje și instalații, vase de propan, decantoare de țiței, filtre, subansamble și utilaje tehnologice.

În întreprindere se muncește bine, organizat și cu simț de răspundere, iar realizările pe opt luni dovedesc aceasta. Planul la producția pentru export a fost depășit cu 15 la sută, iar la producția-marfă industrială s-a realizat un spor de 6,3 milioane lei față de prevederi. Sînt rezultate care exprimă efortul muncii concentrate pentru aplicarea unor tehnologii moderne de croire și sudură, eficiența măsurilor luate pentru specializarea echipelor și formațiilor de lucru, creșterea răspunderii muncitorești pentru calitatea produselor destinate exportului, reducerea consumurilor de metal, energie și combustibil. **(Eugen Dichiseanu).**

ÎNSĂMÎNȚĂRILE, ÎNCHEIATE LA TERMENELE STABILITE, CU GRIJĂ DEOSEBITĂ PENTRU CALITATE!

● În județele din zona colinară, din centrul și nordul țării este nevoie de o puternică mobilizare a forțelor, astfel încît însămînțarea grîului să se încheie pînă la 1 octombrie.

● Încheierea semănatului la termenele stabilite impune ca pretutindeni, la arat și pregătirea terenului, să se acționeze cu forțe sporite, în două schimburi sau în schimburi prelungite.

● Cerința majoră este ca în fiecare unitate agricolă, printr-o temeinică organizare și desfășurarea întregii activități într-un climat de ordine și disciplină ferme, să se realizeze și chiar să fie depășite vitezele zilnice stabilite la semănat.

Între lucrările agricole de sezon, intensificarea la maximum a însămînțării cerealelor de toamnă trebuie să se situeze în centrul preocupărilor lucrătorilor din agricultură. Prin întreaga organizare a activității, pretutindeni trebuie să se urmărească încheierea însămînțării grîului și a orzului la termenele stabilite pentru fiecare zonă. Or, analiza stadiului acestor lucrări la data de 27 septembrie indică rămîneri în urmă față de perioada în care ne aflăm, localizate cu deosebire în județele din zona a doua de favorabilitate, care trebuie să încheie primele semănatul. Condițiile de lucru în cîmp sînt acum deosebit de prielnice accelerării ritmului la arat, pregătirea terenului și semănat. Tocmai de aceea, pentru etapa actuală **organelor și organizațiilor de partid, organelor agricole județene, consiliilor populare și conducerilor unităților agricole le revine sarcina de mare răspundere de a lua măsurile ce se impun pentru grăbirea la maximum a tuturor lucrărilor premergătoare și încadrarea semănatului în perioadele optime.** Aceasta reprezintă o condiție esențială pentru a se pune baze trainice realizării producțiilor mari de grîu și orz prevăzute în anul viitor.

Pentru impulsionarea lucrărilor există cîteva direcții prioritare de acțiune, obligatorii de urmat în toate unitățile agricole. În primul rînd, se detașează cerința urgentării executării arăturilor pentru însămînțări. Aceasta se impune cu deosebire în județele din zona a doua, unde în seara zilei de 27 septembrie mai erau de făcut arături pe 31 la sută din suprafețele ce trebuie semănate, față de numai 20 la sută, cît mai era de arat în județele din zona întîi. Crearea frontului de lucru la arat, pregătirea terenului și semănat necesită organizarea recoltării cu prioritate a culturilor de pe terenurile ce trebuie semănate. În aceeași ordine de idei, la arat și pregătirea terenului trebuie concentrate toate tractoarele disponibile, organizîndu-se activitatea după necesități, în două schimburi sau în schimburi prelungite. La aceste activități trebuie să fie mobilizați toți cei ce știu să conducă tractorul. Trebuie bine înțeles faptul că, pe lîngă utilizarea deplină a timpului de lucru, din zori și pînă se întunecă, aprovizionarea ritmică a fiecărui loc de muncă cu semințe, carburanți și toate cele necesare, realizarea unor viteze maxime la însămînțări nu se poate fără crearea unui larg front de lucru pentru semănători. În această perioadă este nevoie de un efort susținut din partea mecanizatorilor, de prezența permanentă în cîmp a specialiștilor și a celorlalte cadre de conducere din unități, spre a asigura desfășurarea semănatului în ritm intens, la nivelul maxim al posibilităților și în condiții de cea mai bună calitate.

STADIUL EXECUTĂRII ARĂTURILOR PENTRU INSĂMÎNȚAREA CULTURILOR DE TOAMNĂ, în procente, pe județe, în seara zilei de 27 septembrie. (Date comunicate de Ministerul Agriculturii)

ZALĂU: Produse peste plan

Diversificarea continuă a producției, asimilarea în fabricație a unor produse cu parametri calitativi superiori, competitive pe piața externă, constituie preocupări de prim ordin ale colectivului de oameni ai muncii de la Întreprinderea de țevi din Zalău. Asimilarea în fabricație a laminatelor finite pline la cald, cu diametrul de 5 mm, acțiunile întreprinse pentru realizarea ritmică și la un înalt nivel calitativ a producției de export, în special, pentru lichidarea operativă a stocurilor, în primele 8 luni ale acestui an, au condus la livrarea peste plan, partenerilor externi, a 9 000 tone laminate finite pline. Demn de subliniat este faptul că pe relația devize convertibile au fost livrate peste prevederi, pînă în prezent, produse în valoare de aproape 18 milioane lei, în condițiile în care o serie de contracte și comenzi au fost onorate, chiar în avans. **(Eugen Teglaș).**

TEZELE PENTRU PLENARA C. C. AL P. C. R.

— program revoluționar de muncă pentru partid, pentru popor

DIALOGUL PERMANENT, FRUCTUOS CU CETĂȚENII

— calea perfecționării activității consiliilor populare

DEZBATERE ORGANIZATĂ ÎN JUDEȚUL COVASNA

Pornind de la asemenea deziderate, de la experiența existentă în această privință, a antrenării cetățenilor la înfăptuirea importantelor sarcini ce revin consiliilor populare, redacția a organizat o dezbatere în județul Covasna, la care au participat tovarășii: **Ioan Inceu**, prim-vicepreședinte al comitetului executiv al consiliului popular județean, **Molnar Iosif**, primarul municipiului Sfîntu Gheorghe, **Onofrei Valent**, primarul comunei Zagon, **Bokor Francisc**, deputat al consiliului popular județean, **Gheorghe Sava**, deputat al consiliului popular municipal.

Buna funcționare a cadrului democratic existent — condiție esențială pentru o activitate eficientă

Ioan Inceu: Ampla participare a cetățenilor la conducerea și desfășurarea întregii activități a consiliilor populare, condiție sine qua non a bunei funcționări a organelor locale ale puterii și administrației de stat, implică o preocupare continuă pentru crearea acelor condiții optime prin care aportul și inițiativa cetățenilor la dezvoltarea economico-socială a localităților și județului în ansamblu să fie maxime. Aceasta înseamnă, în esență, asigurarea condițiilor necesare pentru funcționarea permanentă, fără sincope și „atenuări", a cadrului legal instituit în această privință, parte componentă a sistemului democrației noastre socialiste. În județul Covasna își desfășoară activitatea pe această linie, în rîndul cetățenilor, 821 de deputați județeni, municipali, orășenești și comunali, comisiile permanente ale consiliilor populare, comitetele de cetățeni, adunările cetățenești, adunările din cadrul „Tribunei democrației", controlul oamenilor muncii, precum și celelalte forme și modalități de conlucrare cu cetățenii, de cunoaștere a opiniilor și propunerilor lor. Un rol de prim ordin revine formelor directe, nemijlocite: audiențele și prezența cît mai frecventă a cadrelor de conducere în mijlocul oamenilor, a colectivelor de muncă, dialogul deschis cu cetățenii despre împliniri și împliniri, despre ce trebuie făcut în continuare.

Putem spune că rezultatele consiliilor populare, ale județului sînt rezultatele inițiativei și muncii cetățenilor, care, fără deosebire de naționalitate, în deplină unitate de gînd și faptă, muncesc pentru înflorirea continuă a acestor plaiuri românești.

Molnar Iosif: În municipiul Sfîntu Gheorghe avem 43 de circumscripții, deci tot atîtia deputați care, cu toții, sînt antrenați în întreaga viață economico-socială a municipiului, astfel că prin intermediul lor consiliul popular municipal, comitetul său executiv cunosc în permanență realizările și neajunsurile din fiecare unitate și domeniu de activitate. În această privință as dori să mă refer la o inițiativă recentă, formulată în cadrul unei adunări cetățenești, prin care a crescut mult aportul deputaților și cetățenilor în activitatea de conducere și în special în realizarea autogospodăririi și autofinanțării localității. Concret, este vorba de împărțirea municipiului în opt sectoare, coordonat fiecare de un membru al comitetului executiv împreună cu deputații de acolo și patronat de o unitate economică puternică. În fapt, nu am făcut decît să aplicăm într-un mod „concertat", unitar, prevederile Legii nr. 1 din 1985 cu privire la autoconducerea, autogestiunea economico-financiară și autofinanțarea unităților administrativ-teritoriale, precum și pe cele ale Legii nr. 10 din 1982, roadele neîntîrziind să se arate. De la începutul anului, de cînd am aplicat această măsură de organizare mai bună a participării deputaților și cetățenilor la autogospodărirea și autofinanțarea localității, s-au realizat lucrări gospodărești și edilitare în valoare de peste 130 milioane de lei, cu mult peste realizările anilor precedenți. Ceea ce stimulează participarea cetățenilor, încrederea lor în cei cărora le-au dat votul spre a-i reprezenta în consiliul popular.

Dialogul nemijlocit — calea sigură a stimulării inițiativei și participării cetățenești

Onofrei Valent: În comuna Zagon s-au obținut bune rezultate în impulsionarea și urmărirea activității de autoaprovizionare, de încheiere a contractelor și realizare a livrărilor la fondul de stat prin luarea unor măsuri de bună organizare, de stimulare materială și morală a cetățenilor. Însă organizarea nu este totul. Dînd importanța cuvenită formelor de participare colectivă, la diverse adunări și întîlniri cetățenești, punem un accent deosebit pe discuțiile de la om la om, pe cunoașterea problemelor fiecăruia, ceea ce la noi constituie forma de bază a conlucrării cu cetățenii și a stilului de muncă al consiliului popular.

Pentru că, în felul acesta, intrăm în posesia unor propuneri și soluții dintre cele mai ingenioase, eficiente, pentru dezvoltarea generală a localității, a unor sectoare de activitate de mare importanță pentru viața satului, cum ar fi, bunăoară, agricultura și industria mică. Cum s-a mai spus în dezbaterea noastră, am constatat și noi că oamenii se mobilizează mai mult atunci cînd propunerile vin direct de la ei. De altminteri, așa se și explică bunele rezultate obținute de comuna noastră în valorificarea resurselor locale și dezvoltarea industriei mici (peste 6 000 lei pe locuitor), în agricultură și în special în creșterea vitelor, sectoare cărora urmează să le dăm și mai mare amploare în viitor, cu același sprijin susținut al cetățenilor și deputaților.

Bokor Francisc: În legătură cu problema adusă în discuție, consider că este foarte importantă legătura directă deputat-cetățean. În circumscripția unde sînt deputat, avem în mod frecvent întîlniri și discuții cu cetățenii, în cursul cărora lămurim diverse probleme de interes general, fie că ele apar în presa locală, fie că se conturează în ședințele consiliului popular județean. De asemenea, în privința unor probleme personale, și eu, ca și ceilalți deputați, pot să-mi aduc o contribuție, pot să dau lămuriri care scutesc oamenii de a umbla pe la diverse instituții. Sînt multe aspecte ce se ridică în cadrul unor asemenea întîlniri, ca, de pildă, cea privind dezvoltarea și modernizarea municipiului, la care oamenii muncii, cetățenii, fără deosebire de naționalitate, au participat și participă cu interes, cu mindrie, putem spune. Am avut prilejul să vin în contact cu mulți oameni în calitatea pe care o am — inclusiv cu vizitatori din alte țări, care vin în delegație la întreprinderea noastră — și nu o dată am auzit aprecierile pozitive de care se bucură municipiul nostru în legătură cu realizările sale, în special cele din domeniul urbanistic și arhitectural.

O preocupare permanentă — perfecționarea modalităților de conlucrare cu cetățenii

Molnar Iosif: Nu trebuie să lăsăm să se înțeleagă că, în privința legăturii cu masele de cetățeni, nu mai avem nimic de îmbunătățit, că totul merge perfect. Dimpotrivă, mai apar și la noi manifestări de formalism, atitudini birocratice, chiar cazuri de fugă de răspundere a unor deputați, președinți de comitete de cetățeni sau asociații de locatari. Cei mai mulți însă înțeleg să-și facă datoria în mod conștiincios, cu tragere de inimă, cu dorința de a găsi noi modalități de a fi convingători, de a-și perfecționa stilul de muncă. Un recent exemplu în această privință: comisia permanentă de resort a consiliului popular municipal a pregătit o casetă cu un film privind aspecte pozitive și negative pe probleme de bună gospodărire a fondului locativ, pe care l-a prezentat în ședința consiliului popular și apoi cu prilejul unor adunări cetățenești. Ca urmare a acestei inițiative a comisiei permanente, în cadrul unei „Tribune a democrației", s-a cerut implicarea sindicatului, a consiliului oamenilor muncii din întreprindere nu numai cînd i se repartizează cetățeanului o locuință din fondul de stat, dar și cînd aceasta se mută sau pleacă din ea (pentru că nu este lipsit de importanță cum o lasă și o gospodărește pînă atunci). De fapt, prin conlucrarea cu cetățenii, noi avem în vedere nu numai organismele și formele de participare strict cetățenești, ci și pe cele care țin de colectivele de muncă, de organizațiile de masă și obștești. Și, desigur — în primul rînd — sintem sprijiniți de organele și organizațiile de partid din cartiere, din întreprinderi și instituții, din întregul municipiu.

Gheorghe Sava: Întărirea continuă a legăturilor cu masele de cetățeni, perfecționarea stilului de muncă al organelor locale presupune și o permanentă muncă de educație în rîndul cetățenilor, formarea unei înalte conștiințe civice încă de pe băncile școlii. În această privință este concludent următorul exemplu. Există pentru tineri și în orașul nostru diferite locuri de educație, de agrement și destindere, cluburi, stadioane, săli de cinema și de teatru, localuri destinate lor special. Dar, pe lîngă acestea, mai mulți cetățeni din cartierul Simeria au propus și au început să realizeze și alte utilități de acest fel — terenuri de sport, locuri pentru lectură și muzică, amenajări deloc costisitoare, care au avantajul de a fi situate în cartier, în imediata apropiere a casei fiecăruia. Și încă ceva: amenajarea lor se face cu aportul viitorilor beneficiari, ceea ce constituie și o acțiune de amploare de educație cetățenească.

Ioan Inceu: A vorbi despre conlucrarea cu cetățenii înseamnă, de fapt, a vorbi despre întreaga activitate a consiliilor populare, despre viața economico-socială a localităților, a județului. Care, este clar, interesează în cel mai înalt grad toți cetățenii. Numai în semestrul I din acest an s-au făcut peste o mie de propuneri cu privire la utilitățile deputaților cu cetățenii, adunările cetățenești și „Tribunei democrației", la care au participat peste 21 000 de cetățeni. Toate aceste propuneri au fost luate în evidență și studiate atent, modul de soluționare aducîndu-se la cunoștința celor care le-au formulat, a tuturor cetățenilor. Dezbaterea Tezelor din aprilie a reprezentat și în privința conlucrării consiliilor populare cu cetățenii, în condițiile participării lor democratice la conducerea întregii activități economico-sociale, un prilej de analiză lucidă și creștere calitativă care, putem spune, constituie și în județul nostru principala direcție și modalitate de îmbunătățire continuă a muncii organelor locale ale puterii și administrației de stat.

Dezbatere consemnată de:
Ion MARIN
C. TIMARU
corespondentul „Scînteii"

Din noua arhitectură a municipiului Sfîntu Gheorghe

ÎN ADUNĂRILE GENERALE DE PARTID

Spirit critic revoluționar — spirit critic constructiv

Între formele de afirmare a democrației interne de partid, un loc distinct îl ocupă adunările generale ale organizațiilor de bază, în cadrul cărora comuniștii au posibilitatea să-și exprime deschis opiniile, să critice stările de lucruri negative, să-și aprecieze autocritic propria muncă și să propună măsuri concrete pentru buna desfășurare a activității într-un sector sau altul, avînd mereu în vedere **teza tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU** potrivit căreia **partidul nu trebuie să devină un club de discuții generale, ci să acționeze ca centru vital al întregii națiuni, să fie organizatorul și dinamizatorul activității din toate domeniile care asigură dezvoltarea generală a țării.**

Tematica adunărilor generale în strînsă legătură cu prioritățile producției. Spiritul analitic care trebuie să caracterizeze adunările generale de partid se conturează încă de la stabilirea ordinii de zi. Tema supusă dezbaterii comuniștilor va polariza atenția participanților numai dacă ea este strîns legată de preocupările colectivului în care acționează organizația de bază. În acest sens, prioritățile producției reprezintă mereu subiecte de cel mai mare interes pentru participanții la adunări. Din acest punct de vedere, la o primă examinare, la toate cele patru adunări la care am participat au fost supuse atenției comuniștilor aspecte importante legate de derularea proceselor de producție. Orientarea cea mai judicioasă în stabilirea ordinii de zi s-a vădit a fi cea de la adunarea generală a organizației de bază din sectorul întreținere al turnătoriei de oțel de la **Combinatul de utilaj greu.** Punctul principal l-a reprezentat un referat consacrat respectării disciplinei muncii în general și disciplinei de partid în special. În stabilirea acestei teme, biroul organizației de bază a pornit de la faptul că în acest sector s-au manifestat, în ultimul timp, cîteva încălcări ale disciplinei în muncă și ale disciplinei de partid. Deși încălcările normelor de disciplină, ca de pildă întîrzieri de la programul de lucru sau absențe de la adunările generale de partid, nu au fost de o gravitate deosebită, biroul organizației de bază, pe bună dreptate, a considerat că supunerea acestei teme dezbaterii comuniștilor va avea un caracter preventiv, pe de o parte, iar pe de altă parte va determina îmbunătățirea climatului de muncă în vederea îndeplinirii în bune condiții a sarcinilor de producție. Și la organizația de bază de la atelierul de proiectare din cadrul **Întreprinderii de mașini, agregate și mașini-unelte speciale** (I.M.A.M.U.S.) comuniștii au dezbătut o temă interesantă și de actualitate — contribuția atelierului, a comuniștilor de aici la îndeplinirea programului privind perfecționarea organizării și modernizarea proceselor de producție. La adunările generale ale organizațiilor de bază de la **Stația C.F.R. Iași și antrepriza nr. 3, brigada 32 aparținînd Trustului de antreprize generală de construcții-montaj Iași** (T.A.G.C.M.), principalul punct la ordinea de zi a fost analiza stadiului îndeplinirii principalilor indicatori de plan. Dacă ne-am fi aflat la sfîrșit de an sau semestru sau dacă ar fi fost vorba de situații deosebite care ar fi reclamat de urgență o amplă dezbatere și adoptarea unor măsuri pentru a pune pe făgașul cel bun desfășurarea activității, alegerea acestei teme s-ar fi justificat deplin. Dar la stația C.F.R., una dintre unitățile fruntașe pe ramură, rezultatele îndeplinirii indicatorilor de plan sînt foarte bune, iar la brigada de constructori ele se prezintă satisfăcător. Așa că despre oportunitatea acestor teme se poate discuta. Mult mai necesar ar fi fost, după cum a reieșit și din cuvîntul unor participanți, dacă la stația C.F.R. ar fi fost examinate aspectele relațiilor cu publicul, iar la brigada de constructori cele ale bunei gospodăriri a materialelor, direcții în care, potrivit unor vorbitori, „este loc pentru mai bine".

Calitatea referatelor prezentate — suportul unor dezbateri la obiect. Referatul supus atenției comuniștilor, ca de altfel întreaga desfășurare a dezbaterilor din adunarea de la turnătoria de oțel a combinatului de utilaj greu au răspuns, în bună măsură, cerințelor unei adunări generale de partid reușite. Materialul, redactat de un colectiv de comuniști, care și-a adunat datele printr-o largă consultare cu muncitorii din sector, sub îndrumarea unui membru al comitetului de partid din întreprindere, a pornit de la o succintă prezentare a realizărilor și neîmplinirilor sectorului și apoi a analizat pe larg cauzele care le-au determinat, legate tot timpul de activitatea mai mult sau mai puțin fructuoasă desfășurată de biroul organizației de bază, de comuniști. În virtutea rolului de conducător politic pe care îl au organizațiile de partid, la locul de muncă, a fost analizată, sub semnul responsabilității comuniștilor, și munca grupelor sindicale, a organizației de tineret în direcția întăririi disciplinei. N-au lipsit nici nominalizările celor răspunzători de unele neajunsuri. Este demn de remarcat că exemplele inserate în material au fost însoțite de scurte, dar concludente comentarii teoretice, cu referiri la documentele de partid, îndeosebi la Tezele din aprilie, ceea ce a contribuit la o mai bună înțelegere a cerințelor disciplinei de partid.

Și referatul din deschiderea adunării de partid de la stația C.F.R. a fost bine ancorat în problematica unității și a avut în atenție înainte de toate implicarea organizației de partid, a comuniștilor în asigurarea îndeplinirii indicatorilor de plan. Dar i se poate reproșa caracterul expozitiv și mai puțin critic. Și, de ce n-am spune-o, a avut și o ușoară tentă de automulțumire, poate justificată dacă avem în vedere rezultatele bune obținute de colectivul secției, dar din nefericire nu în măsură să incite pe participanți la intervenții de substanță.

În ceea ce privește materialele prezentate la adunările generale de partid de la I.M.A.M.U.S. și antrepriza de construcții, trebuie să spunem din capul locului că ele n-au fost altceva decît niște situații statistice care au cuprins, pe ici, pe colo, și cîteva vagi referiri generale, de bune intenții, materiale care, în cel mai bun caz, ar fi fost potrivite pentru scurte întîlniri operative de producție, și nu pentru adunări de partid.

Un factor hotărîtor — discernămîntul critic al intervențiilor participanților. De regulă, actualitatea temelor înscrise pe ordinea de zi și calitatea referatelor dau „tonul" dezbaterilor în adunările generale, ceea ce încă o dată au demonstrat și adunările de partid de la stația C.F.R. și combinatul de utilaj greu. După ce lista vorbitorilor s-a încheiat (fără să se recurgă la invitații repetate), cei care au luat cuvîntul au lărgit aria aspectelor abordate în referate și au adîncit ideile cuprinse în ele, venind cu exemplificări concludente de la locurile lor de muncă. Astfel, la adunarea de la stația C.F.R., comuniștii Ion Chelaru, Vasile Irimia, Cazacu Mitica, Aurel Drăgan s-au referit la necesitatea ridicării calificării și însușirii profunde a instrucțiunilor pentru sporirea gradului de siguranță în circulația trenurilor, la adoptarea unui comportament cît mai politicos față de călători, arătînd că un rol deosebit în acest sens revine cursurilor de pregătire și perfecționare profesională și formelor învățămîntului politico-ideologic, care trebuie să se ridice la un nivel calitativ superior. Totuși, tonul de automulțumire al referatului și-a pus amprenta și pe acela al participării la discuții.

Și în celelalte două adunări au fost participanți la discuții care au criticat unele neajunsuri, compensînd în parte lipsa de conținut a referatelor. La adunarea de la I.M.A.M.U.S., comuniștii Gheorghiță Eftimie, Virgil Leonte, Victor Grecu, prin aprecierile critice făcute, prin dezvăluirea unor dereglări în cooperarea dintre secțiile de producție și proiectanți, au reușit să dea relief unei adunări pe care referatul prezentat în deschiderea dezbaterilor o anunța monotonă, rutinieră. Nivelul dezbaterilor în adunarea de partid de la antrepriza de construcții, în ciuda unor referiri critice, dar neînsoțite de nici o propunere concretă, a rămas în aceeași notă generală, ca și materialul supus atenției comuniștilor. Or, existenta unor neajunsuri, menționate în treacăt, precum nerespectarea de către unii constructori a timpului de lucru, risipa de materiale, nearmonizarea succesiunii lucrărilor ar fi impus o mai profundă analiză a cauzelor acestora, o mai atentă căutare a soluțiilor pentru rezolvarea unor probleme cu care se confruntă colectivul de muncă de aici.

Cele patru adunări generale ale unor organizații de bază din tot atîtea unități economice ieșene pun în evidență faptul că afirmarea spiritului critic și autocritic revoluționar în adunările de partid presupune atît o sporită maturitate politică și teoretică pregătire profesională a comuniștilor, cît și stabilirea unei tematici de actualitate, ancorată în realitățile colectivelor de muncă, redactarea — pe baza unei largi consultări — de materiale analitice, bine argumentate cu exemplificări concludente, prin prisma eficienței activității politico-organizatorice desfășurate de organizațiile de partid, a răspunderii comuniștilor față de sarcinile încredințate. Numai prin îmbinarea tuturor acestor cerințe, așa cum o demonstrează și exemplele menționate, adunările generale de partid pot reprezenta un forum comunist de dezbatere creatoare, de afirmare plenară a democrației interne de partid.

Constantin VARVARA
Manole CORCACI

VIAȚA DE PARTID

În municipiul Iași

BOTOȘANI: Apartamente confortabile pentru oamenii muncii

Acționînd intens și bine organizat, constructorii au încheiat lucrările în ansamblul Miorița I din Botoșani, prin darea în folosință, conform graficelor stabilite, a ultimelor apartamente din cele peste 800 cîte au fost construite aici. Realizarea unor ritmuri înalte pe șantiere s-a asigurat prin introducerea panourilor prefabricate de fațadă și a pereților despărțitori prefabricați. Aceasta a permis, practic, reducerea duratei de execuție cu o lună de zile pentru fiecare bloc de locuințe cu 20 apartamente. De asemenea, în noul ansamblu Victoria, au fost predate „la cheie" pentru oamenii muncii din Dorohoi ultimele locuințe din cele 300 apartamente prevăzute. **(Eugen Hrușcă)**

COPIII FIECĂREI FAMILII, VIITORUL ÎNTREGII ȚĂRI

„De ce să renunți la drumul cel mai scurt spre fericire?"

Nimeni nu aștepta această trecere prin comuna Valu lui Traian: s-a desfășurat de la început pînă la sfîrșit sub semnul inopinatului. Dar viața e cel mai bun regizor. De cum am intrat în clădirea consiliului popular, ne-a atras atenția un avizier, avînd prinse pe el o seamă de liste lungi. Conțineau numele mamelor care primesc ajutoare de la stat pentru trei sau mai mulți copii, informîndu-le pe fiecare în parte despre suma la care au dreptul și pe care sînt invitate să o ridice. 384 de beneficiare. Pentru o comună, nu e puțin.

Parcurgînd listele, din curiozitatea ciudată de a vedea dacă „ea" mai figurează (nu mai figura, bineînțeles), a apărut ideea să discutăm și cu doi, trei părinți despre întîmplări cum ar fi aceea care ne adusese în localitatea lor. Fără să-i alegem de pe liste ori din alte scripte; cu care s-o nimeri. S-a nimerit să fie Mândița Tudorică (tocmai trecea să cumpere pîine) și Nicolae Mihăilescu (lucrau în curte cînd treceam cu o referință a consiliului — reprezentînd „autoritatea tutelară" — spre locuința copiilor pe care voiam neapărat să-i vedem). Cerem, retroactiv, scuze interlocutorilor că nu le-am mărturisit de ce anume am venit să discutăm despre calitatea de părinte tocmai la Valu lui Traian și nici la cine intenționam să ajungem ulterior...

...Ulterior, cînd am ajuns la marginea satului, pe o ulită cu case pe o singură latură, pe cealaltă latură hotărnicită de un canal subtire, cu o roată a grădinarului scîrțîind monoton în liniștea ancestrală, cu o fîșie cu porumb ca o pădure și o colină moale de deal. Este exact orizontul gazdelor noastre, de cîteva minute. Habar n-aveau de „vizită", ceea ce nu i-a împiedicat pe cei trei mici amfitrioni să ne întîmpine cu foarte multă, cu exagerată exuberanță. Am fost „luați" atît de repede, încît am uitat pînă și de ultra-rutinierele întrebări: „Cum te cheamă?", „Cîți ani ai?". Oricum, ar fi fost pur formale, trebuind să le păstrăm anonimatul. În ceea ce privește vîrsta — băieții să fi fost de patru, respectiv trei ani, iar fetița, cea mai liniștită și singura ce nu-și disimula tristețea, de vreo doi.

Nici vorbă să punem în discuție lipsa mamei. O evoca suficient tocmai dezinvoltura cu care s-au aruncat asupra noastră, musafiri nepoftiți și necunoscuți. Geanta „autorității tutelare" conținea bomboane și un pepene, produse devorate în cîteva clipe, cu aceeași aviditate cu care era întîmpinată și vizita ca atare. Cine eram? Nu conta. Intrase cineva pe poarta lor, asta conta.

„— Unde e bunica?", „— E plecată în sat", „— Unde în sat?", „— În sat, la Constanța". „— Tu ești mai mare, nu mergi la grădiniță?", „— Tăicu' a promis că o să mă dea". „— Cînd?" „— ..." „— Dar tăticu unde e?" — „La servici". „— Ce lucrează?" „— Scoate rîme". — „Poftim?!?". „— Da, da, d-alea mari, roșii". „— Și ce face cu ele?", „— Dă la pește, cînd lucrează".

Nu sînt nostimadele obișnuite ale discuției cu un copil, așa cum nici jovialitatea excesivă față de doi străini nu era pur și simplu expresia candorii. Sînt semnele unor hiatusuri mari în concepția, fie ea și miniaturală, despre cele ce-i inconjoară. Iar hiatusurile trădează, la rîndul lor, lipsa unuia dintre interlocutorii de bază, apt și dornic să răspundă la toate întrebările, să clarifice contururile vieții, să confere afectiunea pe care n-ar trebui să le-o aducă cine se nimerește să intre pe poartă, ci acela și aceea care se numesc părinți.

Cum îi creștea pe cei trei copii, l-ar fi crescut și pe-al patrulea. De altfel, după cum a rezultat din investigațiile întreprinse, nu perspectiva efortului fizic sau de ordin material a determinat-o pe T.R., mama celor trei copii vizitați, să comită pasul nesăbuit pe care l-a făcut. Și care avea să devină pasul ei spre neant. Ideea i-a încolțit — culmea! — la o nuntă. Adică la un eveniment al cărui sens e promovarea fericirii familiale. În totul petrecerii, o conversație discretă cu „nașa", de care se simțea mai apropiată sufletește. I-a mărturisit că așteaptă din nou un copil, dar că, parcă, parcă, „nu l-ar lăsa". Confidența s-a pronunțat imediat, cu aplombul cîtorva pahare de vin: „Te scap eu!" O caracteriza acest mod tranșant, dar iresponsabil de a aborda viața. Însăși calitatea ei de „nașă" era un rezultat al spiritului excesiv de întreprinzător, nefiind soția propriu-zisă a nașului — absentă de la nuntă — ci concubina lui. Deci cu aureola discutabilă de femeie șmecheră, care știe și face de toate, care nu se încurcă în scrupule, a pécetluit soluția: întreruperea sarcinii. Cum, unde, de către cine? Avea răspuns la toate: chiar ea are s-o provoace.

— În general, cazurile cu care ne confruntăm asigurînd asistența obstetrică de urgență denotă ca majoritatea încercărilor de întrerupere delictuală a sarcinii sînt comise de persoane fără nici o calificare, moașe de ocazie, individe ce manifestă o gravă iresponsabilitate nu numai față de prevederile pro-natiste ale legii, ci chiar față de viața și sănătatea „pacientelor" lor de ocazie. Aceste persoane, tot atît de lipsite de cunoștințe medicale pe cît sînt de lipsite de scrupule, intervin asupra mecanismului extrem de fin al vieții, mai cu nepăsare și mai fără teamă de consecințe decît dacă ar încerca să repare un fier de călcat sau o veioză. Dar — și-a continuat opinia medicul primar Coralia Carp, șefa secției maternitate a Spitalului județean Constanța — întreruperea sarcinii are consecințe nefaste asupra organismului feminin chiar dacă e efectuată de persoane abile, eventual pricepute. Ceea ce este și mai ciudat e că acestor riscuri se supun nu numai mamele cu mai multi copii, ci, adesea, femei aflate la prima sarcină. Este o adevărată crimă, inclusiv față de propria sănătate. Le ascult cîința cînd devin paciente disperate ale cabinetului de combaterea sterilității și infertilității. De ce au recurs la ce-au recurs? De cele mai multe ori datorită unor calcule stupide: „Să-mi asigur mai întîi garderoba", ori „Am vrut să ne luăm mașină...".

Stupiditatea pînă la forțarea vulgarului a marcat și sfîrșitul vieții lui T.R. S-a prezentat acasă la amintita „nașă" însoțită de o „prietenă". Și gazda avea o „prietenă" în vizită. E de mirare cum în asemenea ocazii se ivesc atît de ușor „prietene" care să împingă spre prăpastie, și nu se găsesc prietene adevărate, care să bareze drumul spre hău. Doi litri de vin și o sticlă de lichior au întărît „curajul" înfăptuirii nesăbuitului act. Decesul a survenit în mai puțin de trei minute de la începerea intervenției.

— Din cauza băuturii?

— Nu, riscul decesului subit există întotdeauna la manoperele abortive, mai ales de tipul celor încercate — ne-a răspuns procurorul Pascu Șatran, care a anchetat cazul. Euforia alcoolică este semnificativă doar pentru ușurința cu care s-a deliberat și acționat. Chiar reacția „moașei" și prietenelor după rapidul și tragicul deznodămînt este edificatoare. Pomenite fată în fată cu moartea, oaspete nescontat la paharul de băutură, primul impuls a fost să se tragă reciproc de păr. Este doar un amănunt, însă un amănunt care sugerează perfect „seriozitatea", „decența", nivelul de „respect reciproc" al protagoniștilor acestei întîmplări. De altfel, printre cauzele subiective ale comiterii acestui tip de infracțiuni, primul loc este deținut, după părerea mea, de rapacitatea falselor moașe, iar locul al doilea de insuficienta maturitate morală și civică a pacientelor.

— De ce plasați rapacitatea pe primul loc?

— Pentru că, în goana lor după cîștiguri, mulți dintre indivizii și individele care efectuează întreruperi ale cursului normal al sarcinii grăbesc hotărîrea eventualelor „paciente", le dau asigurări că e bine, că e simplu, le spulberă șovăielile care altfel ar duce, poate, la răzgîndire. O opțiune atît de gravă, îndreptată și împotriva legii, și împotriva sănătății și, în fine, împotriva vieții, e redusă la banalul și nocivul „Te descurc eu". Nu numai în cazul analizat rezoluția delictuoasă a fost luată la o nuntă. Într-un alt caz, cu altă inculpată, „moașa" și „pacienta" s-au întîlnit și s-au înțeles la o petrecere similară, pe care au părăsit-o exact cît să se efectueze manevrele abortive. Și acel caz a avut pentru „pacientă" tot un sfîrșit dramatic, iar pentru principala vinovată — finalul legal meritat.

Cît privește conexiunile etice și civice ale avortului delictual, am apelat la opinia unui magistrat cunoscut, Theodor Petrescu, președintele secției penale a Tribunalului județean Constanța.

— Există o legătură directă și evidentă între atitudinea favorabilă natalității și trăirile familiilor. Nu de puține ori lipsa dorinței de a avea copil se datorează oscilațiilor sentimentale dintr-o căsnicie, certitudinii sau numai impresiei că ea este precară. Cu atît mai defavorabilă natalității este optica celor al căror cămin e ca și destrămat. În asemenea situații, cînd totul devine absurd, și atitudinea față de respectarea legii începe să poarte pecetea unor raționamente absurde. La instanța noastră s-a judecat cazul unei femei despărțite în fapt care a recurs la întreruperea sarcinii numai pentru a nu-i oferi tostului soț satisfacția unor probe de care să se prevaleze la divorț, chiar dacă ea și noul ei partener de viață — deocamdată „nelegitim" — își doreau copilul.

„A dori copilul", iată, într-adevăr, un fel de întrebare, un fel de dilemă, un fel de opțiune care apare uneori în viață, luată în considerare chiar și prin cercetările de demografie. Dar e oare firească? Nu e oare aceasta o axiomă a vieții? Iar dacă este o axiomă a vieții, în general, n-ar trebui să fie privită și ca o axiomă a vieții fiecărei familii, bineînțeles în măsura în care nu se ivesc alte piedici decît propria voință? Dacă e să privim lucrurile în esența lor, mai poate constitui o dilemă „a dori copii"?

Am pus această întrebare Mândiței Tudorică, prima femeie cu mai mulți copii pe care am întîlnit-o în Valu lui Traian.

— M-am căsătorit la 18 ani și am rămas, de tînără, văduvă cu doi copii. Credeam că viața s-a încheiat pentru mine. Din vorbă în vorbă, de la necaz la necaz mi s-a făcut cunoștință cu actualul soț. Divorțase și era foarte rănit de acest fapt. De ce-a divorțat, nu l-am întrebat niciodată. La început m-am jenat, iar acum n-aș mai face-o din respect pentru el. Un om în stare să se comporte, zi de zi, ca tată egal de iubitor pentru toate cele cinci fetițe — am născut trei și în timpul conviețuirii cu el — merită prețuire. Mi-a dovedit că viața e frumoasă și atunci cînd nu se anunță ușoară. Numai să o respecți ca viață, să urmezi legile firii. Să crești copiii nu mi se pare a fi cel mai greu lucru. Mai greu mi-e să-i pricep pe cei care nu consideră că așa e normal. Se-ntîmplă să umblu să rezolv diferite probleme. Acum, spre exemplu, am nevoie de o butelie. Bineînțeles că motivez cu mărimea familiei. Și mă pomenesc cîteodată spunîndu-mi-se: „Ce tot îi dai cu cinci copii! Cine te-a pus să-i faci?!". Rămîn ca trăznită. Cum adică „cine m-a pus"? Viața m-a pus. Dreptul meu să fiu fericită. Căci ce înseamnă copiii? Nu înseamnă drumul cel mai scurt spre fericire?

În curtea lui Nicolae Mihăilescu ne-a atras frumusețea casei (tip vilă, cu etaj) și a grădinii, în care roboteau două fete și-un băiat. Ca și soțul Mândiței Tudorică, Nicolae Mihăilescu e muncitor, respectiv macaragiu. Nici el nu dispune de alte surse de existență decît acelea comune tuturor, ale muncii cinstite. Și totuși, a crescut și el cinci copii, realizînd și o gospodărie ce strălucește în jur.

— V-ați pus vreodată problema de a vă dori sau nu copii?

— Am fost șapte la părinți. Nevastă-mea la fel. Dacă părinții noștri s-ar fi întrebat „Dorim sau nu dorim copil", poate că acum n-am mai fi stat de vorbă.

Restul opiniei putea fi dedus din frumusețea gospodăriei și vioiciunea care domnea în ea. Ne-am despărțit cu părere de rău și ne-am îndreptat spre căsuța de la marginea satului. Unde trei copii stăteau în curte, priveau porumbul, delușorul și dacă o apărea cineva pe poartă. Prilej de bucurie, indiferent cine apare. Oricum nu va fi apariția cea dorită și așteptată. Și ei știu că n-o să mai vină. Ce bine era să fi știut, să fi vrut să știe, să-și fi imaginat, și ea, acest posibil tablou al așteptării perpetue.

Sergiu ANDON

OBIECTIVE ȘI SARCINI ECONOMICE PRIORITARE

LA CULES, LA CELELALTE LUCRĂRI AGRICOLE DE TOAMNĂ — TOȚI LOCUITORII DE LA SATE!

Schimburi de noapte și schimburi prelungite, la arat, la pregătirea terenului!

SUCEAVA. Pînă în seara zilei de 27 septembrie, în județul Suceava, din cele 45 815 hectare prevăzute, au fost însămînțate cu diferite culturi 24 300 hectare. S-a încheiat semănatul orzului, iar sămînța de grîu a fost pusă sub brazdă pe 46 la sută din suprafața prevăzută. La aceeași dată erau arate 28 200 hectare și pregătite 25 198 hectare, existînd decalaje corespunzătoare între cele trei operațiuni de care depind atît ritmul, cît și calitatea semănatului.

Ce se întreprinde pentru creșterea și mai puternică a ritmului și încheierea însămînțărilor la termenul stabilit? Ne-a răspuns la această întrebare tovarășul Mihai Cozmanciuc, director cu producția vegetală la direcția agricolă. „Pentru mărirea ritmului de lucru, ne-a spus interlocutorul, am organizat și schimburi de noapte la arat. De asemenea, la pregătit terenul se munceste în schimburi prelungite, mijloacele mecanice fiind folosite un număr mare de ore pe zi. În fiecare noapte se ară mai mult de 500 hectare și se pregătesc pentru semănat peste 650 hectare. Totodată, au fost introduse în brazdă toate tractoarele A 1 800, care sînt folosite în trei schimburi la pregătirea terenului cu discurile grele, de mare productivitate. Pentru aceasta, în afara mecanizatorilor lucrează toți ceilalți oameni care au urmat cursuri de conducere a tractorului. Am organizat și acțiuni de întrajutorare în cadrul consiliilor agroindustriale. Astfel, în unitățile care au terminat recoltarea cartofilor și au eliberat terenul mai repede au fost concentrate forțe mecanice suplimentare pentru a grăbi semănatul suprafețelor respective. Apoi, formațiile s-au mutat în alte unități agricole. La eliberarea terenului în vederea creării unui suficient front de lucru pentru semănat sînt mobilizați în număr mare și locuitorii satelor. Acțiunile întreprinse ne vor permite să terminăm semănatul în epoca optimă".

După cum ne-am convins pe teren, în majoritatea unităților agricole calitatea lucrărilor este bună. În acest scop au fost trimise în toate consiliile agroindustriale colective de control alcătuite din specialiști de la nivelul județului. Verificările făcute au scos în evidență preocuparea oamenilor pentru realizarea unor lucrări de cea mai bună calitate. **(Sava Bejinariu**, corespondentul „Scînteii").

MEHEDINȚI. În vederea grăbirii însămînțării păioaselor, în județul Mehedinți se acordă o atenție deosebită folosirii la întreaga capacitate a tractoarelor și semănătorilor. Iată cîteva constatări făcute pe parcursul unei zile.

Întreprinderea agricolă de stat din Girla Mare are prevăzute prin plan 700 ha cu orz și 1 600 ha cu grîu. În ferma din Pătulele, pe ale cărei sole ne aflăm încă de la primele ore ale dimineții, asistăm la un interesant dialog între doi specialiști. Șeful fermă, ing. Constantin Mormodol, crede că se poate intra la semănat pe parcela de 40 hectare. Se parcurge la pas portiunea respectivă. Într-adevăr, terenul s-a pregătit bine. Directorul întreprinderii, ing. Spirlea Lucian, consideră însă că mai este necesară o trecere cu tăvălugul agresiv. Pentru că ici-colo mai pot fi zăriți bolovani care încă n-au fost sparți complet. Intervenția se consideră bine venită. Există și un motiv serios. De pe această solă trebuie să se obțină între 6 500—7 000 kg grîu la hectar. În ziua cînd ne aflam la această întreprindere, orzul se însămînța pe ultimele 32 ha. Cît a durat această lucrare? Mai puțin de trei zile și jumătate. „Cînd am declanșat semănatul orzului — ne spune directorul întreprinderii — patul germinativ era deja pregătit pe 530 ha. În schimbul de noapte lucrăm cu 22 tractoare. La volan au urcat din ferme toți cei care știu să conducă tractorul". Recoltarea porumbului de pe cele 1 410 ha s-a realizat aici de mai bine de 60 la sută din suprafața cultivată.

La cooperativa agricolă din Gogoșu, urgența zilei o constituie însămînțările. Președintele unității, Constantin Guran, pe care îl întîlnim pe solă, unde se află concentrate 6 semănători, ne spune: „Deja am însămînțat cele 100 hectare cu furaje, 200 ha cu orz și 200 ha cu secară. De trei zile acționăm din plin la însămînțarea grîului. Ne-am prevăzut pentru semănatul celor 1 000 ha cu grîu numai 8 zile". Este posibilă încadrarea în acest timp? Fără îndoială că da. Și iată și argumentele. Încă din cursul nopții, semănătorile sînt amplasate la capătul solei pe care se va lucra în ziua următoare. Sămînța se aduce în cimp cu atelajele încă de la ora 5 dimineața.

Dintr-o operativă la zi reținem că în unitățile din consiliile agroindustriale Gruia, Recea și Obîrșia de Cîmp vitezele zilnice planificate la semănat se realizează și, în multe locuri, chiar se depășesc. Sînt exemple de bună organizare a muncii care pot fi urmate și de cei din alte unități și zone ale județului ce încă nu se încadrează în ritmul stabilit. **(Virgiliu Tătaru**, corespondentul „Scînteii").

Furaje la nivelul cerințelor — în toate fermele

VILCEA. Într-un județ în care zootehnia asigură aproape 50 la sută din producția globală agricolă, așa cum este județul Vîlcea, este firesc și necesar să se acorde cea mai mare atenție stringerii și depozitării furajelor. Din acest punct de vedere se poate aprecia că în majoritatea unităților agricole așa s-a procedat. Pînă în prezent au fost recoltate și puse la adăpost peste 76 600 tone fîn, cu aproape 30 la sută mai mult decît se realizase în aceeași perioadă a anului trecut, și cu 400 tone mai mult decît prevederile actualului program județean. Rezultate similare au fost înregistrate și în ceea ce privește depozitarea furajelor grosiere — aproape 85 000 tone — cantitate care va fi mult majorată o dată cu stringerea cocenilor de porumb, depășindu-se astfel substanțial prevederile și la acest sortiment. La suculente, din programul perioadei de 135 600 tone s-au realizat 71 000 tone.

„Conform ultimelor prelimînări — ne spune Vasile Grevuțu, director cu zootehnia al direcției agricole județene — unitățile agricole vor intra în perioada de stabulație cu un excedent la fîn de cel puțin 10 000 tone".

La C.A.P. Orlești, sub cele 5 copertine amenajate în baza furajeră din vecinătatea fermei zootehnice se află deja în păstrare aproape 1 000 tone fîn, adică tot atît cît este necesar și cît s-a stabilit prin program. „Se cuvine precizat — ne atrage atenția ing. Mihai Voineci, șeful fermei zootehnice — că la fînuri se va mai adăuga și producția din cea de-a cincea coasă, pe care o vom stringe în zilele următoare de pe cele 60 ha ocupate cu lucernă". În ceea ce privește suculentele, Constantin Stoica, vicepreședintele cooperativei agricole, ne spune că deja au fost depozitate pînă la această dată peste 1 300 tone. Într-adevăr, în cea de-a treia celulă fuseseră concentrate forțele mecanice și manuale necesare pentru însilozarea de coceni foiosi tocați și saramurați.

Aceeași preocupare, aceeași grijă sporită se acordă asigurării în structură a necesarului de nutrețuri și în cooperativele agricole Laloșu, Făurești, Popești, Sinești, Glăvile etc., unde cantitățile existente de furaje, îndeosebi de fîn, dau garanția că hrana animalelor pentru iarnă este asigurată și bine gospodărită.

Dacă pe ansamblul județului situația la zi a cantităților de furaje este bună, mai sînt totuși unități agricole în care stringerea și depozitarea nutrețurilor continuă să se afle la periferia preocupărilor. Deși le desparte doar rîul Cerna de C.A.P. Măciuca, cooperativele agricole Giulești și Firtățești se găsesc la polul opus al grijii pentru furaje și implicit al rezultatelor. La fîn, de exemplu, fiecare dintre aceste unități se prezintă cu o nerealizare de 368 tone și, respectiv, 234 tone, în vreme ce la furaje însilozate C.A.P. Firtățești abia a realizat 13 la sută din necesar, iar unitatea din Giulești n-a adunat nimic. În schimb, n-a pregetat să prelimine că nu-și va acoperi necesarul la acest sortiment cu aproape 900 tone. E mai ușor deci pentru consiliile de conducere ale acestor cooperative să apeleze la tot felul de justificări decît să ia măsuri energice pentru valorificarea tuturor resurselor vegetale.

Am notat aceste situații critice pentru a sublinia că într-un județ cu rezultate bune și foarte bune în ansamblu nu trebuie admis să existe nici măcar o cooperativă care să intre în iarnă fără furajele necesare!

Ion STANCIU
corespondentul „Scînteii"

PORUMBUL — DIN CÎMP, LA BAZELE DE RECEPȚIE

OLT. Pentru accelerarea ritmului la recoltarea porumbului în județul Olt, comandamentul județean pentru agricultură a luat măsuri pentru o mai bună mobilizare a tuturor forțelor manuale și mecanice, dar, mai cu seamă, pentru folosirea acestora cu randament maxim. Programele tuturor unităților din mediul rural au fost adaptate regimului de campanie, asigurîndu-se prezența în cîmp, la recoltare și celelalte lucrări, a tuturor locuitorilor de la sate. Și elevii aflați în practica agricolă își aduc o contribuție substanțială, în această perioadă, la strînsul legumelor și fructelor, dar și la recoltarea porumbului, cu deosebire la depășunat după recoltarea mecanică.

În unele consilii agroindustriale, strîngerea și livrarea porumbului la bazele de recepție sînt mai avansate față de media pe județ. Astfel, la Strejești, în trei din cele 6 cooperative agricole — Cîrlogani, Plășoiu și Teslui — porumbul a fost recoltat de pe 60—80 la sută din suprafață. La nivelul consiliului, pînă în seara zilei de 26 septembrie, porumbul era strîns de pe 1 335 hectare din cele 2 757 hectare aflate în cultură. În continuare, după cum ne relata tovarășul Eleodor Mihai, organizatorul de partid, se acordă o atenție prioritară recoltării manuale, în vederea asigurării cocenilor necesari pentru furajarea în perioada de stabulație a efectivului de 15 000 de oi, conform unui program stabilit pentru fiecare unitate. Și recoltarea manuală, ca și cea mecanică se efectuează în prezența comisiilor de recoltare. După cum ne-am convins, așa se procedează în cele mai multe dintre unitățile agricole.

La C.A.P. Teslui, datorită amplei mobilizări de forțe, recolta a fost strînsă de pe 370 hectare din cele 591 cultivate. Știuleții de porumb erau transportați pe loc, cu coșurile, la capetele tarlalelor și încărcați în mijloace de transport, care plecau spre baza de recepție. Și la cooperativa agricolă Slătioara, din consiliul agroindustrial Gănease, se recoltează în bună parte manual, prin participarea unui mare număr de oameni, majoritatea veniți în sprijin din unitățile industriale din Slatina. Porumbul este transportat neîntîrziat și în întregime la baza de recepție, aflată nu departe, în convoaie de căruțe. Și la cooperativele agricole Coteana, Priseaca și Turia, la culesul porumbului se acționează cu forțe mecanice și manuale sporite. Este necesar însă ca pretutindeni în aceste zile să fie mobilizate toate forțele, astfel încît strîngerea porumbului, în paralel cu celelalte lucrări de sezon, să se facă în ritm intens, fără cea mai mică pierdere de recoltă.

Mihai GRIGOROȘCUȚA
corespondentul „Scînteii"

CUM SE ÎNFĂPTUIEȘTE PROGRAMUL DE MODERNIZARE A SECTOARELOR CALDE

Un obiectiv prioritar: generalizarea operativă a tehnologiilor noi

Cu deosebire în ultimul deceniu, sectoarele calde — prin aceasta înțelegîndu-se toate secțiile de turnare a pieselor de oțel, fontă și metale neferoase, cît și cele de forjă și de tratamente termice existente în unitățile industriale — au cunoscut o dezvoltare fără precedent. La realizarea saltului cantitativ și calitativ al acestui important domeniu al industriei naționale, **un rol hotărîtor l-a avut cercetarea științifică de profil**, și în mod deosebit Institutul de cercetare științifică, inginerie tehnologică și proiectări pentru sectoare calde și metalurgie — I.C.S.I.T.P.S.C.M. — cu filiale în mai multe orașe ale țării.

Cum s-a acționat pentru înfăptuirea acestor programe de modernizare elaborate în acest sector? Care este stadiul lor de realizare? Ce rezultate concrete au fost obținute pînă în prezent? În legătură cu aceste probleme am avut o convorbire cu ing. **Mircea Drăgulin**, directorul institutului.

— Prin sectoarele calde existente în unitățile noastre industriale trece, pentru a fi prelucrat într-un fel sau altul, o mare parte din metalul utilizat de economia națională. Este deci cît se poate de evident că activitatea din aceste sectoare primare condiționează într-o măsură hotărîtoare bunul mers al tuturor sectoarelor prelucrătoare ale industriei constructoare de mașini. Practic, am putea spune că aici se hotărăște, într-o bună măsură, soarta unor importanți indicatori de eficiență economică ai unei întreprinderi: nivelul consumurilor de metal și energie, productivitatea muncii, ritmicitatea producției, calitatea produselor etc.

Or, trebuie să recunoaștem că, deși în domeniul turnătoriilor, bunăoară, s-au realizat progrese deosebit de mari, într-o serie de unități industriale se înregistrează totuși serioase rămîneri în urmă, atît în ceea ce privește dotarea tehnică și asimilarea unor tehnologii și procedee moderne, cît și în asigurarea unor condiții optime de muncă. Cert este că, de-a lungul timpului, în destul de multe unități sectoarele calde au fost neglijate, rămînînd mult în urma altor sectoare prelucrătoare ale industriei construcției de mașini. Acestea ar fi, în mare, motivele pentru care trebuie să se realizeze modernizarea sectoarelor calde.

— Care este stadiul realizării programelor de organizare și modernizare în acest domeniu?

— În pofida unor rezultate bune, am putea spune chiar foarte bune, pe care le au unele întreprinderi în care s-au introdus și extins procedee și tehnologii moderne de turnare, de tratamente termice și forjare, într-o serie de unități industriale se înregistrează, totuși, serioase rămîneri în urmă în înfăptuirea programelor de modernizare. Dintr-o analiză efectuată de noi rezultă, de pildă, că **din 35 de turnătorii pentru care au fost întocmite, încă din 1984, studii și note de fundamentare în vederea modernizării, mai puțin de jumătate din numărul acestora au reușit să depășească faza „notei de comandă", dîndu-se curs acțiunii.** În toate celelalte unități continuă să se aplice încă unele procedee neeconomice, se lucrează cu utilaje necorespunzător întreținute, consumurile de energie și materiale sînt mari, iar cota rebuturilor rămîne ridicată. Știți, bunăoară, **ce ar reprezenta, numai din punct de vedere energetic, o reducere cu un singur procent a rebuturilor în turnătoriile de oțel și fontă? S-ar putea preveni o risipă de energie echivalentă cu 8 milioane kWh pe an.** Or, acest lucru este pe deplin posibil prin adoptarea unor măsuri organizatorice și tehnologice concrete, prin respectarea cu strictețe a disciplinei tehnologice, prin utilizarea unor materiale cu proprietăți superioare.

— Care sînt totuși cauzele care fac să treneze înfăptuirea măsurilor cuprinse în programele de modernizare în domeniul turnătoriilor?

— Realitatea este că în multe întreprinderi nu s-a acționat cu suficientă responsabilitate pentru înfăptuirea măsurilor tehnice, tehnologice și organizatorice cuprinse în prima etapă a programelor de modernizare. Ca urmare, nu a fost epuizat întreg fondul de soluții care să ducă la optimizarea și perfecționarea actualelor procese tehnologice utilizate în turnătorii, existînd încă serioase rezerve de creștere a productivității muncii, de reducere a consumurilor și eliminare a rebuturilor.

Mai există un aspect, care vizează însuși modul cum a fost gîndit ansamblul acțiunilor de organizare și modernizare a sectoarelor calde. Este vorba de acele măsuri ce au în vedere extinderea mecanizării și robotizării proceselor din turnătorii. Un studiu efectuat de noi în 53 de întreprinderi bucureștene deținătoare de sectoare calde pune în evidență cîteva concluzii deosebit de interesante. Ce se constată? Pentru unele unități mari („23 August", I.M.G.B., „Semănătoarea", „Timpuri noi", „Aversa" etc.) adoptarea unor soluții de mecanizare și robotizare complexă, care să cuprindă linii de formare-turnare, miezuire, tratare în oală a oțelului și altele, va conduce la dublarea productivității muncii, la o creștere de circa trei ori a suprafeței productive, la economii specifice de energie cuprinse între 30 și 40 la sută.

În schimb, în turnătoriile mici, predominante în industria Capitalei, acest lucru nu este posibil. Iată de ce este necesară o comasare a unora dintre acestea, **Specializînd, de pildă, turnătoria de metale neferoase a întreprinderii „Tehnometal" — unde există și un colectiv de oameni bine pregătiți profesional — în producerea de piese turnate, prin procedeele de turnare sub presiune și în cochilă, vor putea fi dezafectate toate celelalte turnătorii de neferoase din unitățile bucureștene aparținînd industriei electrotehnice.** Numai în aceste condiții, specializînd turnătoriile pe anumite profile de fabricație, pe anumite tehnologii și procedee de turnare, este posibilă introducerea mecanizării și robotizării, a progresului tehnic în general. De altfel, o asemenea acțiune de specializare a turnătoriilor pentru oțeluri și fonte aliate este în curs de desfășurare.

— Care este aportul institutului la realizarea programelor de modernizare din sectoarele calde?

— Specialiștii institutului sînt implicați în rezolvarea unor probleme concrete în întreprinderi ce au în vedere reducerea consumului de energie și combustibil, de metal și materiale, în creșterea productivității muncii, reducerea rebuturilor, îmbunătățirea condițiilor de muncă din turnătorii, în sporirea eficienței economice în aceste sectoare. În acest scop au fost concepute, experimentate și aplicate o gamă largă de tehnologii. În prezent, **sarcina noastră principală este de a generaliza în întreaga economie experiența bună obținută în unele unități.** Avem în vedere, în acest sens, extinderea în cît mai multe unități a tehnologiei de turnare centrifugală, și nu doar pentru piesele pentru care se aplica pînă acum procedeul, ci și pentru piese cu gabarit mare și cu geometrii diferite. Este cazul, de pildă, al cutiilor cu unsoare pentru boghiuri — la Întreprinderea de osii și boghiuri din Bals a intrat de curînd în funcțiune o linie special construită în acest sens — al vanelor pentru industria chimică ce se realizează la Întreprinderea de utilaj petrolier din Tîrgoviște, al prevenitoarelor de erupții de la „1 Mai" Ploiești, al ciocanelor pentru morile de minereu și cărbune și altele.

De asemenea, o extindere tot mai mare o are turnarea în forme vidate a unor piese complicate și cu gabarit mare. La „23 August"-București, de exemplu, a fost turnată, după acest procedeu, o piesă cu o greutate de peste 7 tone. La fel, la Întreprinderea de vagoane din Arad, pentru turnarea traversei H, o piesă mare și complicată, a fost utilizată tot tehnologia de turnare în forme vidate. Tehnologia a fost extinsă și în alte întreprinderi, cum ar fi „Tehnofrig", „Semănătoarea", la Bals, C.U.G. Iași, C.U.G. Cluj-Napoca și altele. Avantajele? O reducere a consumului de metal lichid și de energie, diminuarea considerabilă a rebuturilor. Încercăm, în prezent, să aplicăm și să extindem procedeul de uscare cu microunde a miezurilor de turnare. Încercările în acest sens de la C.U.G. Cluj-Napoca sînt extrem de promițătoare, procedeul conducînd la o creștere de cîteva ori a productivității muncii, la posibilitatea utilizării unor materiale de formare tradiționale cu un adaos mult diminuat de rășini furanice scumpe. Un pachet de tehnologii are în vedere extinderea procedeelor de turnare de precizie a unor piese din oțel și neferoase, la care coeficientul de utilizare a metalului crește pînă la 90—95 la sută. De asemenea, urmărim extinderea în multe turnătorii a procedeului de tratare în oală a oțelului fie prin barbotarea cu argon, prin dezoxidare cu modificatori complecși produși în institut, fie prin insuflare de pulberi silicioase.

Firește, aș putea enumera o multitudine de procedee, tehnologii și soluții pe care institutul le-a elaborat, experimentat și introdus în producție. Repet, sarcina noastră este de a le generaliza. Or, acest lucru îl facem împreună cu specialiștii din unitățile productive. Altfel nu este posibil. Din practica noastră am constatat adeseori că ori de cîte ori beneficiarul nu numai că este receptiv la schimbări și la nou, dar și participă efectiv cu cadrele sale tehnice la efortul comun, chiar cele mai complexe soluții se finalizează în minimum de timp și efort. Iar această cooperare trebuie să înceapă chiar în faza de abordare teoretică a problemei, să continue cu sarcini și responsabilități precise pe tot parcursul cercetării și proiectării și să se încheie cu cea de omologare finală a produsului sau tehnologiei.

— După aprecierea dumneavoastră, credeți că modernizarea tehnologică va rezolva pe deplin actuala stare de lucruri din sectoarele calde?

— Evident, nu, **dacă nu va fi însoțită și de o „modernizare" radicală, de o schimbare totală a opticii unor conducători de întreprinderi față de aceste sectoare.**

Persistă încă o mare doză de indiferență față de utilajele, mașinile și dotările din aceste locuri. Ele pornesc tot de la conducerea întreprinderilor. Sînt neglijate sistematic operațiile de reparație și întreținere curentă, de calificare și stimulare a oamenilor, de asigurare a unor condiții optime de muncă. Există în țară turnătorii dotate cu linii moderne mecanizate și chiar automatizate care nici după zece ani nu și-au atins parametrii proiectați, iar altele care s-au defectat și sînt lăsate în paragină, cauza principală fiind tocmai lipsa de preocupare pentru a le întreține. Aș recomanda multor conducători de instituții să viziteze turnătoriile de la I.R.E.M.O.A.S. din București, de la „Tractorul" și Întreprinderea de autocamioane din Brașov sau cea de autoturisme din Pitești. Modul de organizare a secțiilor propriu-zise, cît și a celor de întreținere și reparații poate constitui un veritabil model de cum trebuia să fie și să funcționeze o turnătorie.

Vlaicu RADU

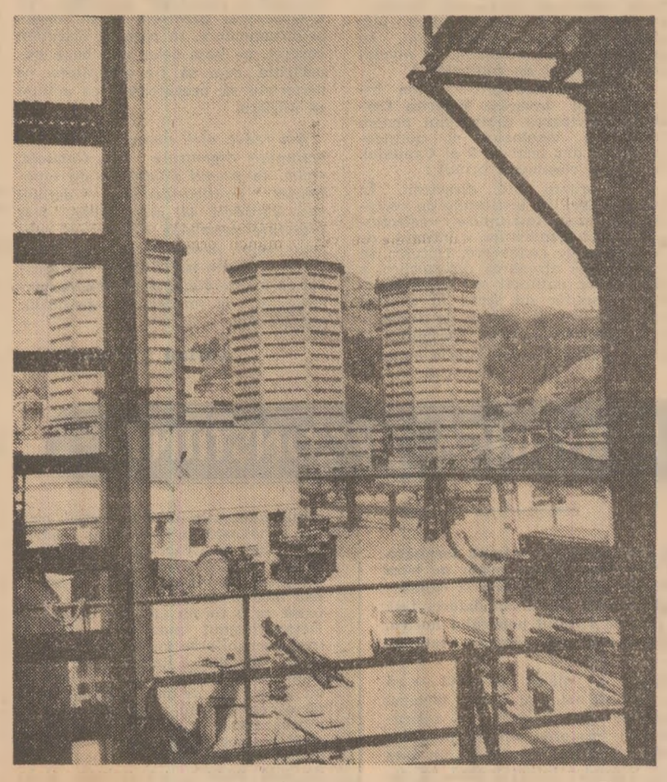

Noua uzină de cupru de la Întreprinderea de metale neferoase Zlatna, județul Alba

Foto: **Vasile Moldovan — Agerpres**

EXPORTUL — REALIZAT INTEGRAL, CU EFICIENȚĂ SUPERIOARĂ

O unitate cu rezultate foarte bune, în care omul — cu priceperea și răspunderea lui — este vioara întîi!

La Întreprinderea de prelucrare a lemnului din Reghin

Renumele pe care Reghinul — „orașul viorilor", cum i se mai spune — și l-a cîștigat, prin ani, în țară și peste hotare, are o legătură directă cu producția realizată de una din marile sale unități economice: Întreprinderea de prelucrare a lemnului. Într-adevăr, aici, primele produse exportate au fost instrumentele muzicale. Treptat însă gama producției destinate exportului s-a extins, unitatea realizînd în prezent, pe lîngă instrumente muzicale, mobilier în peste 100 tipodimensiuni, precum și articole sportive.

Așadar, în condițiile în care unitatea are relații economice cu firme din peste 30 de țări — între care unele cu o mare tradiție industrială, cum sînt Anglia, R.F. Germania, Italia, Franța, S.U.A. și, mai nou, Japonia — colectivul de aici și-a îndeplinit exemplar planul la export. Astfel, **în perioada care a trecut din acest an, s-au livrat suplimentar partenerilor externi produse în valoare de 6,4 milioane lei.**

— Care este suportul acestor realizări?

— Din propria noastră experiență — ne spune tovarășul Vasile Lihăț, președintele consiliului oamenilor muncii — ne-am convins de un lucru esențial: oricît de mobilizatoare ar fi sarcinile de export și oricît de mare ar fi numărul de produse înscrise în nomenclatorul de fabricație, un export eficient, competitiv este de neconceput fără preocuparea statornică pentru realizarea la termenele stipulate în contracte a unor produse de cea mai bună calitate.

Această preocupare — prezentă, în fapt, la scara întregii economii — am întîlnit-o pretutindeni în această unitate: în secția de instrumente muzicale — „vedetă" a întreprinderii de prelucrare a lemnului Reghin — în secțiile de mobilă I și II, precum și în cea de articole sportive. Dar să ne referim la cîteva aspecte concrete care dau dimensiunea materială a acestui efort colectiv. Să reținem în primul rînd că aici, prin specificul tehnologic, marea performanță în producția de export o realizează nu atît mașinile și utilajele moderne din dotare, ci inteligența tehnică și îndemînarea, chiar talentul oamenilor. Bunăoară, în atelierul „prelucrări manuale" din secția „instrumente muzicale" — unde omul este... vioara întîi — se sculptează volute, se trasează zone acustice, se pun întărituri și se realizează asamblarea instrumentelor, colorarea, lăcuirea, șlefuirea și montajul mecanismelor. Adică se efectuează manual toate operațiile de care depinde calitatea producției. Lemnul este însă un material scump, tot mai prețios și, ca atare, pentru valorificarea lui superioară — sarcină expresă pusă în fața colectivului de tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu prilejul vizitei de lucru efectuate aici în septembrie 1987 — s-au introdus în fabricație instrumente cu arcuș realizate prin mularea fețelor și spatelor de instrumente din semifabricate și furnire. Pentru aceasta, colectivul de aici — condus de inginerul-șef Nicolae Bizgan — a executat cu forțe proprii matrițe speciale de mulare, prin care, în acest an, s-au fabricat, în plus față de sarcinile de plan, 769 de instrumente muzicale.

Totodată, pentru creșterea susținută a calității producției și implicit a exportului, aici a fost dat în folosință un atelier special de acordare a instrumentelor, a cărui aparatură realizează un control acustic superior și duce, totodată, la creșterea producției de instrumente tip „solist" (mult mai scumpe și căutate pe piața externă). Numai pe această cale, producția-marfă a crescut în acest an cu peste 10 milioane lei.

Bineînțeles, dînd aceste exemple dintr-un sector de bază al unității, nu înseamnă că preocuparea pentru creșterea susținută a exportului a vizat doar acest domeniu. La fabrica de mobilă, de exemplu, profilată pe realizarea mobilei tip „rustic" — din lemn de stejar și de rășinoase — numai în perioada care a trecut din acest an au fost introduse în fabricație, în urma prospectării pieței, 28 tipuri noi de mobilă din rășinoase, solicitate în Franța, Olanda, Austria, Belgia și în alte țări europene sau de pe alte continente. „Pentru a face față solicitărilor crescînde la export — ne-a spus inginerul Dorel Ignat, șeful secției mobilă I, care asigură aproape 25 la sută din producția de export a întreprinderii — lucrătorii s-au specializat pe tipuri de mobilier, tehnologii de finisare, pe firme și zone geografice. Efectul? Pe lîngă creșterea exportului, valoarea producției realizate dintr-un metru cub de masă lemnoasă a crescut de circa trei ori.

La sporirea producției de export au contribuit și alți factori, printre care: lansarea cu precădere în fabricație a comenzilor cu dispoziții și termene ferme de livrare, asigurarea în timp util a bazei materiale destinate producției de export și, nu în ultimul rînd, calificarea superioară a personalului muncitor. Totodată, este demn de remarcat că, prin relațiile bune stabilite cu partenerii externi și cunoașterea exactă a cerințelor pieței, unitatea a reușit în acest an să livreze „din stoc" mobilier în valoare de peste 13 milioane lei.

Cu toate rezultatele bune obținute în îndeplinirea planului la export, muncitorii și specialiștii din această unitate sînt convinși că în această direcție rezervele sînt departe de a fi epuizate. Ca atare, în continuare, colectivul unității are în vedere, între altele, creșterea mai susținută a exportului de articole sportive. Rezultatele obținute, precum și măsurile luate în ultima perioadă oferă garanția că, în perioada care a mai rămas din acest an, colectivul Întreprinderii de prelucrare a lemnului din Reghin are asigurate toate condițiile necesare pentru îndeplinirea exemplară a planului la export.

Gheorghe GIURGIU
corespondentul „Scînteii"

TEZELE PENTRU PLENARA C. C. AL P. C. R.

— program revoluţionar de muncă pentru partid, pentru popor

PREGĂTIREA PROPAGANDIŞTILOR

şi noua calitate în învăţămîntul politico-ideologic

Competitivitatea a devenit, în actuala etapă de dezvoltare economică şi socială a ţării, o problemă de larg interes. Se intensifică lupta pentru produse competitive. În acelaşi timp, se înţelege tot mai bine adevărul că astfel de realizări pot să obţină numai oamenii ce se dovedesc a fi ei înşişi competitivi. Adică specialişti cu o temeinică pregătire profesională, bazată pe înalte cunoştinţe tehnice şi ştiinţifice, pe o gîndire economică avansată şi un larg orizont cultural. Dar, în societatea noastră socialistă, pregătirea profesională nu poate fi nici completă, nici eficientă dacă nu are la bază o conştiinţă politică înaintată.

În Tezele din aprilie sînt analizate în profunzime sensurile şi semnificaţiile corelaţiei dialectice a ridicării calificării profesionale cu înalta pregătire politică. Secretarul general al partidului subliniază, în acest document programatic, necesitatea perfecţionării învăţămîntului politico-ideologic, a întregii activităţi de pregătire politică nu ca o problemă în sine, ci ca o condiţie fundamentală pentru asigurarea noii calităţi a muncii. În cele aproape cinci luni care au trecut de la expunerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu din 29 aprilie au fost adoptate numeroase măsuri în această privinţă, ce se aplică deja în practică.

În Capitală, unde ne-am concentrat investigaţia, în pragul unui nou an de învăţămînt politic şi ideologic sînt transpuse în practică idei, iniţiative, măsuri în spiritul cerinţelor formulate de Tezele din aprilie. Este de notat, în primul rînd, faptul că practic, după dezbaterile recapitulative, studiul politico-ideologic propriu-zis nu s-a încheiat. În lunile de vară cursurile de învăţămînt politico-ideologic au continuat să-şi desfăşoare activitatea în forme specifice. Sub genericul **„Tribuna propagandistului"** au fost organizate dezbateri în cadrul cărora ideile, orientările cuprinse în Tezele din aprilie au fost aprofundate în corelaţie cu o serie de probleme prioritare aflate în faţa colectivelor de muncă din municipiul Bucureşti: exportul, competitivitatea produselor, productivitatea muncii, eficienţa, perfecţionarea organizării producţiei şi modernizarea structurilor de conducere. În luna septembrie, dezbaterile organizate în cadrul temei **„Să cunoaştem profund, să aplicăm consecvent legile ţării, să combatem ferm încălcarea lor"** au pus în evidenţă, în legătură cu cerinţa apărării şi consolidării proprietăţii socialiste, prevederile legale cu privire la contractele economice, calitatea produselor, cu deosebire a celor pentru export, răspunderile ce le implică, în toate colectivele, creşterea retribuţiilor oamenilor muncii.

Prin urmare, pregătirile pentru noul an de învăţămînt politico-ideologic urmează unei activităţi care s-a desfăşurat continuu. În legătură cu acest aspect, tovarăşul **Dan Cruceru**, directorul cabinetului municipal pentru activitatea ideologică şi politico-educativă, ne-a spus:

— S-au intensificat preocupările, în lumina cerinţelor Tezelor din aprilie, pentru îmbunătăţirea continutului dezbaterilor, pentru creşterea rolului lor formativ-educativ. Se acţionează, cu deosebire, pentru promovarea acelor iniţiative a căror eficienţă a fost dovedită în anii trecuţi, pentru a controla în permanenţă şi cu riguozitate calitatea pregătirii propagandiştilor, a cursanţilor şi a organiza, pe baza unor programe complexe, elaborate din timp, schimburi de experienţă, dezbateri, activităţi metodice. În acest sens acţionează şi cabinetul municipal pentru activitatea ideologică şi politico-educativă. În noul an vom veni într-o mai mare măsură în sprijinul propagandiştilor, al căror rol nu se reduce la transmiterea unor cunoştinţe: ei au menirea de a contribui la formarea de conştiinţe. Nu este de ajuns ca propagandiştii să înveţe ce să facă. Lor trebuie să li se arate şi cum să facă. Cred că în această privinţă îşi va dovedi din plin eficienţa noul laborator metodologic pentru munca politico-ideologică, aflat în curs de amenajare, ce va fi dotat cu mijloace moderne de informare şi documentare. Se elaborează, totodată, o serie de materiale pentru pregătirea propagandiştilor, în care caracterul documentar se împleteşte cu cel metodic. Se poate spune că sînt create, pentru noul an de învăţămînt, premisele unei activităţi rodnice.

Numeroase iniţiative şi preocupări ale factorilor care răspund nemijlocit, în cadrul sectoarelor Capitalei, în întreprinderi şi instituţii, de organizarea învăţămîntului politico-ideologic contribuie la asigurarea acestor premise pentru noul an de studiu. În sectorul 6 au fost organizate centre de pregătire a propagandiştilor în marile platforme industriale, în care sînt grupate unităţi cu acelaşi profil: platforma „Militari" — întreprinderi de materiale de construcţii şi prelucrare a lemnului; platforma „Ghencea" — întreprinderi de industrie uşoară; platforma „Giuleşti" — întreprinderi cu profil metalurgic. Totodată, astfel de centre au fost organizate şi în marile unităţi: ICECHIM, Întreprinderea de confecţii şi tricotaje, Întreprinderea de maşini electrice. În felul acesta se asigură creşterea răspunderii organelor şi organizaţiilor de partid din unităţi pentru buna pregătire a propagandiştilor. În acelaşi timp, sporesc posibilităţile de a organiza acţiuni metodice şi de documentare la care să participe propagandiştii din domenii de activitate apropiate. Se creează astfel o unitate de gîndire, în spiritul Tezelor din aprilie, al expunerilor tovarăşului Nicolae Ceauşescu, în legătură cu numeroase probleme concrete, cum sînt organizarea şi modernizarea producţiei, productivitatea şi calitatea, eficienţa. Pe această bază creşte contribuţia învăţămîntului politic la dezvoltarea climatului de competitivitate şi creativitate în colectivele muncitoreşti, la întărirea spiritului de răspundere.

— Sîntem în mod deosebit preocupaţi de o bună împletire a problemelor teoretice şi a celor cu caracter practic — ne-a spus tovarăşul **Radu Enache**, secretar al comitetului de partid din sectorul 6. Au fost reanalizate, acum, în preajma noului an de învăţămînt politic, concluziile brigăzilor care au controlat activitatea în acest domeniu în cursul anului de studiu trecut. Dincolo de aspectele pozitive, de experienţele bune, pe care le generalizăm, au fost semnalate şi cazuri de tratare în exclusivitate teoretică a unor teme sau, dimpotrivă, de îndepărtare totală de aspectele teoretice, în unele cazuri în cercurile de învăţămînt politic fiind discutate doar probleme curente de la locurile de muncă. Schimburile de experienţă organizate în pragul noului an de învăţămînt au indeosebi rostul de a prezenta „modele", pentru ca fiecare propagandist să vadă, „pe viu", cum se organizează, cum se desfăşoară o dezbatere, ce rol îi revine lui în stimularea unor dialoguri rodnice, la care să participe toţi cursanţii.

Dar cine sînt propagandiştii? Interlocutorii noştri, fără nici o excepţie, şi-au exprimat părerea că selecţionarea propagandiştilor constituie o problemă fundamentală pentru buna desfăşurare a învăţămîntului politic. În Capitală există, de cîţiva ani, o bună experienţă în această direcţie: în activitatea de propagandişti sînt atraşi specialiştii cei mai buni, cu pregătirea cea mai înaltă, cu nivelul cel mai ridicat de competenţă.

— Inclusiv directorii? — am întrebat-o pe tovarăşa **Valerica Ciumeţi**, directoarea cabinetului pentru activitatea ideologică şi politico-educativă din sectorul 2 al Capitalei. Am notat răspunsul primit:

— În primul rînd directorii. În întreprinderi, în institutele de cercetări, în toate instituţiile selecţionarea propagandiştilor a început de la cadrele de conducere. Doresc să subliniez că atragerea directorilor, a directorilor adjuncţi şi inginerilor-şefi, a şefilor de secţii în această activitate nu se reduce la îndeplinirea unei formalităţi. Desigur, ei sînt, cu toţii, oameni foarte ocupaţi. Răspunderile şi sarcinile lor în procesul de producţie sînt dintre cele mai importante. Dar secretariatul comitetului de partid al sectorului a discutat deschis cu toate cadrele de conducere, le-a cerut să îndeplinească această muncă nemijlocit şi nu să trimită înlocuitori: s-o îndeplinească cu tragere de inimă şi cu răspundere. Li s-a cerut să înţeleagă un fapt esenţial: că făcînd această muncă, de propagandişti la învăţămîntul politic, se implică mai profund în dezbaterea şi soluţionarea problemelor ce se ridică la fiecare loc de muncă. Pentru că marile îndatoriri profesionale aflate în faţa colectivelor, în actuala etapă, pot fi îndeplinite numai de către oameni care înţeleg esenţa fenomenelor economice, politice şi sociale, la care să raporteze sarcinile lor curente, care îşi însuşesc temeinic legităţile economice şi sociale.

O bună dezbatere în învăţămîntul politico-ideologic depinde şi de modul în care se pregătesc toţi cei care participă, de activitatea care se desfăşoară între două cursuri: la ce fel de acţiuni sînt prezenţi participanţii la învăţămînt, ce cărţi citesc, cum citesc, în ce măsură analizează, în lumina documentelor de partid, aspectele concrete de la locurile lor de muncă. Atitudinea fiecărui cursant are o mare însemnătate. Pentru că nu-i totuna să se dovedească a fi numai un simplu factor receptor sau să aibă o contribuţie activă şi eficientă la reuşita dezbaterii.

— Ne preocupă în mod deosebit — sublinia tovarăşa **Viorica Bucur**, directoarea cabinetului pentru activitatea ideologică şi politico-educativă din sectorul 1 — organizarea unor acţiuni în cadrul cărora cursanţii să înveţe metodica pregătirii pentru învăţămîntul politic. Cei mai mulţi se pregătesc cu răspundere, aprofundează bibliografia recomandată, formulează idei şi aprecieri personale, în spiritul documentelor de partid, înscriind o contribuţie substanţială la reuşita dezbaterilor. Dar nu sînt puţini acei cursanţi care participă la dezbateri ca... spectatori. Sau cei care memorează materialul bibliografic; ei reţin pasaje întregi şi le reproduc întocmai. Cabinetul nostru a iniţiat, în unităţile din sector, mese rotunde pe tema „Cum să ne pregătim", precum şi o serie de dezbateri pe marginea unor lucrări social-politice de larg interes, în care să se depăşească faza unor simple memorizări şi să se pună accent pe interpretări, pe subalinierea ideilor principale. Totodată, am programat, la cabinet, activităţi metodice cu responsabilii punctelor de informare şi documentare, în care să discutăm concret, pe baza celor mai bune experienţe, cum să fie organizate, ce materiale să pregătească, ce acţiuni să iniţieze.

Am redat, aici, numai o parte a acţiunilor organizate în Capitală, acum, în pragul noului an de învăţămînt politico-ideologic, acţiuni care dovedesc că, într-adevăr, sînt asigurate premisele pentru un conţinut bogat, pentru activităţi eficiente care, în spiritul Tezelor din aprilie, să contribuie la dinamizarea conştiinţelor, la formarea trăsăturilor omului nou.

Adrian VASILESCU

Mesajul umanist al artei

Confruntarea creatoare între sensibilitatea artiştilor contemporani şi experienţa generaţiilor trecute este un proces capabil să releve mereu caracterul profund naţional al creaţiei româneşti. Tradiţia, înţeleasă cum se cuvine, este un imens rezervor de învăţăminte, relevînd continuitatea unor tendinţe ale artei noastre.

Iată ce ne-a spus, în acest sens, pictorul **Ion Popescu Negreni**: „Satul meu natal este situat între Piteşti şi Slatina. După Piteşti treci vadurile apelor suind şi coborînd. Regiunea asta mi-a rămas în suflet. Am deschis ochii în lanurile de grîu de unde priveam cerul albastru. Sînt imagini de neşters pe care le-am reluat adeseori. Am reprezentat în pictură cîmpia, care, ca şi florile, reprezintă o temă grea. Sau te fură lucrurile prea mărunte, sau estompezi prea mult şi eşti mereu pradă a căderii în ceva apictural.

Imaginile luminoase ale copilăriei cu viaţa satului şi colinele liniştite din împrejurimi, cu amurguri topite în calde armonii de culoare m-au atras cu mult mai mult. Am încercat să dau naturii ce e al naturii, iar prin culorile paletei să traduc natura la tensiunea trăirilor sensibile, cu maximă cunoaştere a limbajului picturii. Refuz teribilismele şi imaginile „trăsnet" — speculaţii pe eterna sete a omului după noutate cu orice preţ, sursă de modă şi epatare. Eu nu pot să le dau semenilor mei decît bucuria pe care o poate oferi imaginea plastică. Prin ea am vrut să reprezint durerea şi bucuria vieţii, zbuciumul către bine, adevăr şi frumos.

— *Cum concepeţi, pe un plan mai larg, legătura cu arta marilor înaintaşi ai picturii noastre?*

— În efortul căutării de sine nu ne regăsim decît atunci cînd cuprindem cu sensibilitate tot ceea ce înaintaşii ne-au transmis, ca apoi să ducem mai departe tot ceea ce ei reprezintă ca valoare spirituală. Arta lor păstrată cu sfinţenie în muzee este un îndemn la cercetare şi continuitate. Grigorescu, de pildă, m-a ajutat să am curajul să pornesc pe un drum plin de poezie. Prin arta sa plină de fiorul frumuseţii am cunoscut lumea în care m-am născut, viaţa satului şi cursul liniştit al trăirilor simple. Mai tîrziu, prins în mrejele şi neliniştile căutărilor, m-a ajutat să descopăr farmecul lucrurilor umile; să apreciez măreţia simplităţii; să-mi găsesc ritmul care e dictat de propria simţire şi care dă sens şi viaţă imaginii. M-a făcut să înţeleg ce însemnătate are adevărul în reprezentarea imaginii plastice. Tot cuprinsul ţării — plaiuri, coline, păduri,ape şi livezi — ne este scump. Emoţia noastră în faţa lui o datorăm în mare măsură marelui vrăjitor de la Cîmpina care a deschis o mare fereastră de lumină în spaţiul picturii româneşti.

— *De-a lungul anilor aţi îndrumat paşii mai multor generaţii de creatori. Cum aţi realizat acest proces al apropierii sensibilităţii contemporane de esenţa dintotdeauna a artei şi culturii noastre?*

— Am încercat întotdeauna să le dau încredere în forţa lor creatoare. Dar pînă a-şi lua zborul în deplină libertate i-am îndemnat spre efortul căutării de sine. I-am îndemnat să facă efortul de cunoaştere a vieţii, a lumii în care trăiesc, ca apoi să o redea în imaginile aureolate de puterea fascinantă a artei. I-am îndemnat să aibă curajul căutării unor drumuri noi fără să spargă sacrele imagini ale trecutului.

— *Sălile Muzeului de artă al Republicii Socialiste România oferea vizitatorilor, anul trecut, o amplă privire retrospectivă asupra creaţiei dumneavoastră. Vă rugăm să relevaţi cîteva intenţii care au stat la baza procesului creator.*

— Am vrut să reprezint în pictură partea umilă a naturii, partea ei ingenuă. Am încercat să subordonez imaginile vii trăirilor mele din mediul satului şi al copilăriei. Am căutat să reprezint omul în mijlocul naturii cu bucuriile şi durerile sale. Am vrut să redau în imagine calmul şi liniştea, claritatea. Am considerat că hotarul limită în citirea imaginii are drept scop declanşarea emoţiei artistice. Prea mult descriptivism limitează cîmpul emotiv, după cum prea mult obscur obosesţe în procesul de citire al imaginii. Am dorit să păstrez un echilibru între gîndire şi sentiment, refuzînd teribilismele şi imaginile şocante, noi, cu orice preţ. Căutările formale trebuie să asculte de bătăile inimii.

— *Ce rol acordaţi culorii ca purtătoare de mesaj spiritual?*

— Toate culorile sînt frumoase. Natura se dezvăluie şi noi o citim prin simţuri. După cum albina transformă datul naturii, la fel şi pictorul trebuie să-i dea altă faţă prin procesul creaţiei. El trebuie să atingă treapta spirituală a ceea ce recepţează prin senzorial. Să echilibrezi în cadrul tabloului culorile primare e ceva mai greu decît culorile modulate de alb. Albul a nimicit expresia şi forţa picturii. Dar şi culorile primare (tari) zgîrie retina şi duc la vulgaritate atunci cînd prin ruperea echilibrului se umblă după efecte superficiale, în afara sensului picturii. Multă vreme am ostracizat culoarea galbenă. Favorite erau verdele şi albastrul de cobalt. Apoi m-a cucerit strălucirea florilor din grădină în care domină culorile aprinse de roşu şi galben-portocaliu, lanurile de floarea-soarelui — simbolul luminii şi al bucuriei, căldura zilelor de vară şi setea din sufletul vegetaţiei ce vibrează şi cîntă măreţia soarelui. Am vrut şi eu să fac o pictură în acord cu tendinţele epocii, o pictură înfăşurată în lianele unei intelectualităţi de asaz prestigiu. În lipsă de timp n-am mai făcut încercări şi căutări străine de simţirea mea. Am considerat că nobila artă a picturii nu trebuie să aibă sprijin, să se impună prin declaraţii frumoase din punct de vedere literar, dar seci în lumea imaginii plastice. Nu cred în adevărul unui ideal artistic fără acoperire în plan sensibil. Cred însă în efortul căutării de sine, în acord cu mediul şi lumea în care am crescut, în care trăim. Imaginile marilor epoci din arta românească şi universală ne sînt călăuze sigure.

Marina PREUTU

Lucrări de Ion Popescu Negreni

CUNOAŞTERE ŞTIINŢIFICĂ ŞI CONŞTIINŢĂ

Dialogul raţional al omului cu universul

Interacţiunea complexă, dinamică dintre noile cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii şi noul orizont de cunoaştere al omului modern, fertilele conexiuni dintre informaţie, competenţă şi un nou nivel de profesionalitate, implicarea nemijlocită a ştiinţei în întreaga dinamică a noului — în contextul social, ca şi în mentalitatea umană — constituie trăsături dominante ale civilizaţiei noi, socialiste. O asemenea orientare, ilustrată cu fermitate şi pregnanţă în întreaga gîndire teoretică şi practică a secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, îşi are izvoarele în concepţia materialist-ştiinţifică, în năzuinţa permanentă de a pune drept corolar al progresului valorile umane perene.

Aşa cum sublinia secretarul general al partidului în Expunerea din 29 aprilie — document cu rol călăuzitor pentru toate activităţile sociale — **„avem marea răspundere de a face totul pentru a asigura formarea tinerelor generaţii, a întregului nostru popor pe baza celor mai noi cuceriri ale ştiinţei, tehnicii şi cunoaşterii umane. Realizînd aceasta, ne facem datoria faţă de naţiunea noastră, faţă de viitorul poporului nostru, faţă de cauza socialismului şi comunismului, faţă de cauza păcii în lume".**

Pornind de la adevărul — validat de viaţă — că ştiinţa constituie, în măsură tot mai mare, factorul primordial al progresului contemporan, un instrument de mare valoare în formarea omului nou, înzestrat cu o conştiinţă socialistă, bazată pe un larg orizont de cunoaştere, „Scînteia" intenţionează, în rubrica de faţă, să propună un larg schimb de idei pe această temă, cît şi prezentarea şi explicarea unor fenomene, procese şi concluzii ştiinţifice furnizate de domenii de avangardă ale ştiinţei.

Începînd dialogul său cu universul, din momentul în care a adoptat mersul biped şi a început să observe stelele, omul nu a contenit să asculte natura, cu scopul de a o înţelege. El a înţeles-o însă în diverse chipuri de-a lungul istoriei sale. Populată mai întîi cu forţe ostile, pe care fiinţa omenească încerca să le îmbuneze prin practici magice, sau plină de zei tiranici cărora acelaşi om trebuia să li se închine sau să le aducă jertfe, pentru a le cîştiga bunăvoinţa, natura a fost mereu în ochii omului ceea ce a crezut omul despre ea că este. Înţeleasă astfel, mai întîi de către **homo faber**, constructorul de unelte, apoi de către **homo sapiens**, făuritorul de concepte, natura prinde a-şi dezvălui chipul ei real abia din momentul în care a început să fie explicată prin ea însăşi. Pe plan istoric, acest fenomen a avut loc o dată cu apariţia primelor idei „raţionale" din gîndirea antică greacă.

Le putem numi însă raţionale numai pentru faptul că ele sesizează existenţa unor relaţii cauzale naturale (efectele naturale se datoresc unor cauze naturale), dar, pînă la formularea primelor principii ştiinţifice, omenirea mai avea de aşteptat peste două milenii.

În gîndirea antică greacă întîlnim însă, pentru prima dată, o trăsătură nouă şi aparent curioasă: în toate şcolile filozofice din acea vreme există o aviditate pentru sistematizare. Este un semn al avansului ideilor, al procesului de abstractizare faţă de lumea obiectului. Unii au numit acest fenomen „miracolul grec", dar, de fapt, avem de-a face cu un proces de creativitate raţională, profund specific modului de funcţionare a gîndirii omeneşti: geneza şi organizarea ideilor pe baza raţionamentelor logice. În acest mod, rezultate excepţionale au fost obţinute încă de pe atunci, în elaborarea matematicii ştiinţifice. Pentru lumea fizică însă, datorită lipsei unor observaţii de ansamblu, la scară cosmică, această modalitate de construcţie raţională a „fundamentat" o eroare enormă, anume sistemul geocentric al lumii, plecînd de la aparenţe. Acest model al lumii a exercitat o influenţă total nefastă asupra spiritului omenesc, mai ales după ce el a fost adoptat de religie.

O dată pornit, procesul de maturizare a gîndirii ştiinţifice era greu de stăvilit. Minţile profunde au înţeles, treptat, că natura este construită altfel decît arată aparenţele sau propovăduiesc dogmele geocentrismului. Au înţeles că natura are o structură raţională şi un mod de a exista raţional. De exemplu, un Leonardo da Vinci avea să spună că natura alege calea cea mai simplă, în desfăşurarea sa, ceea ce reprezintă o anticipare a principiului fizic al minimei acţiuni, formulat mai tîrziu de Maupertuis şi Hamilton. Aplicat asupra universului în ansamblu, acest principiu ar suna astfel: Universul există fără efortul de a exista. Dar să nu uităm, în acest context, marea revoluţie copernicană care, sub aspect ştiinţific, a dărîmat bazele sistemului geocentric, însă care, în mod practic, avea să mai lupte încă multă vreme cu stindardele ameninţătoare ale miopiei ecleziastice.

Înflorirea puternică, pe toate planurile, a gîndirii creatoare a Renaşterii a favorizat rapid premisele esafodării ştiinţei moderne. Iar lumea modernă avea nevoie de titani şi a creat aceşti titani, cum spune Engels. Poate că nu s-a subliniat suficient faptul că lumea modernă devenise modernă mai întîi prin ştiinţă, prin instaurarea şi tronarea spiritului laic, adică prin schimbarea modului de a gîndi. Oamenii erau acum foarte atenţi la modul cum este alcătuită natura, dar şi cum sînt ei înşişi alcătuiţi.

Mecanica clasică, elaborată de Newton, a însemnat cel mai mare triumf al acestei lumi moderne asupra modului inchistat şi reacţionar de gîndire. Încrederea lumii în noua ştiinţă creştea impetuos şi nu cunoştea rezerve, încît un filozof de talia lui Kant avea să strige: „Daţi-mi materie şi vă voi crea lumi!" Legile modului de existenţă a sistemelor materiale erau de acum bine cunoscute. Erau însă? Problema limitelor de acţiune a noii ştiinţe avea să fie lămurită mult mai tîrziu, în secolul XX. Deocamdată, lumea se simţea eliberată de spiritul sufocant al scolasticii şi de ameninţările inchizitoriale. Ei citeau cu poftă în cartea naturii şi a naturii lor raţionale, iar aceasta le ajuta la stăpînirea treptată a naturii. **Possumus quam scimus** — putem cît ştim, avea să afirme Francis Bacon, unul dintre marii constructori ai gîndirii moderne.

„Înţelegînd mai mult natura în general şi natura lucrurilor contingente, ne înţelegem mai mult pe noi înşine" — părea să spună noua deviză. Leibniz spunea, în această privinţă: „Cu cît vom cunoaşte lucrurile mai bine, cu atît le vom găsi mai frumoase şi mai conforme dorinţelor pe care le-ar putea formula un înţelept". Desigur, ar fi fost cu neputinţă să se nască gîndirea raţională a omului, ştiinţa, într-o lume absurdă. Am putea soune, în spiritul determinismului clasic, că natura s-ar prăbuşi, s-ar nimici adică, dacă nu ar fi zidită raţional. Înţelesul acestei afirmaţii trebuie să-l acceptăm însă mai mult într-un sens metaforic. În sistemele lumii materiale determinismul cauzal acţionează într-un mod mediat, depinzînd de structura lor ierarhică. În natură, sistemele materiale au un grad de independenţă relativă, dar nici aceasta nu trebuie înţeleasă ca o formă de haos organizat. Determinismul mecanicist susţinea însă transmiterea instantanee a efectelor. Dar acel univers care s-ar prăbuşi pe dată, dacă ar fi distrus un singur fir de păr, cum s-a spus de atîtea ori, nu a existat decît în reprezentarea determinist-mecanicistă a unor minţi sufocate de dogmatismul newtoniano-laplaceian. Pe de altă parte, un univers strict probabilist, în care orice entitate fizică „nu ştie" de unde vine şi unde merge, este, de asemenea, o creaţie iluzorie.

De la „omul" care a scos primul strigăt nearticulat la stele şi pînă la un fizician de talia lui Hans Bethe, care a elaborat teoria fizică a reacţiilor termonucleare din stele, este o distanţă, în timp, extrem de scurtă dacă avem în vedere istoria universului care se măsoară în miliarde de ani. Iar din punct de vedere biologic, între structura neuronală a cortexului acelui om, strămoş al nostru, şi cortexul lui Bethe sau al lui Einstein nu este o deosebire vizibilă. Şi totuşi, între aceste două repere omul a descoperit universul ştiinţei, s-a descoperit pe sine, descoperind drumul raţiunii în univers. Totul s-a petrecut atît de rapid în raport cu istoria universului încît putem spune că a fost ca o explozie. Explozia raţiunii în univers.

Înţelepciunea firii, pe care a descoperit-o omul treptat în natura lucrurilor, este totodată înţelepciunea sa proprie. A cîştigat-o foarte greu, urcînd cu multă trudă pe drumul sinuos al cunoaşterii. Dar de acolo, de unde a ajuns, de pe acele culmi, totul se vede acum mai clar. Acum, cînd omul se uită în el însuşi, înţelege mai mult înţelepciunea arhitecturii sale naturale. Cînd omul se uită spre stele, le vede acum mult mai aproape, mult mai „ale sale", căci le ştie bine pulsul lor termonuclear, dinamica lor şi jocul armoniilor cereşti format de mersul lor neîntrerupt. Iar lucrul cel mai frumos, spuneau pitagoreicii, este armonia.

Printre teoriile cosmologice mai recente există aşa-numita teorie bazată pe **principiul antropic**, care a fost lansată prin anii '60, dar s-a bucurat de atenţie mai largă abia în ultimul deceniu. Teoria pleacă de la om ca un criteriu fundamental al cunoaşterii şi înţelegerii universului, de unde şi numele de **principiul antropic**. De fapt, s-a propus şi numele de **principiul cunoaşterii** în loc de cel antropic, dar ne interesează esenţa umană a teoriei.

Se susţine că omul a apărut într-un moment determinat în istoria universului; el nu putea să apară înainte ca viaţa (ca fenomen natural) să fie posibilă. Acest fenomen, la rîndul său, ar fi fost însă imposibil fără existenţa anumitor elemente, cum ar fi, de exemplu, oxigenul, carbonul, fierul, sodiul etc., care se formează în reacţiile termonucleare din stele şi apoi unele sînt ejectate în spaţiul interstelar, în diverse moduri. Aceste procese naturale sînt bine cunoscute de astrofizica contemporană. Dacă admitem modelul de univers *standard* (care susţine ideea formării universului prin explozia unui atom iniţial în care era concentrată toată materia), atunci sîntem obligaţi să admitem că stelele s-au format după această mare explozie (big-bang). Elemente care, la rîndul lor, nu puteau să apară spontan în univers, ci în urma exploziei unor stele supernove. Dar viaţa stelelor se numără în miliarde de ani; deci, după explozia atomului primitiv de materie densă, în care era concentrată toată materia din univers, adică după **big-bang**, a trebuit să treacă suficient de mult timp pînă la formarea galaxiilor populate cu stele, apoi stelele să aibă sisteme planetare cu condiţii specifice, lesnicioase apariţiei fenomenului bios etc. etc.

La prima vedere, s-ar părea că ne aflăm în faţa unei teorii deterministe, de tip fatalist-teleologic, în care fiecare fenomen are loc după un program prestabilit. În realitate, lucrurile sînt mult mai subtile, dar nu aceasta vrem să discutăm acuma. Teoria are un aspect uman foarte important. Ea defineşte omul drept un produs natural al universului şi al evoluţiei regnului biologic o dată cu evoluţia întregului univers... Teoria pare să impună însă o concluzie logică: omul, ca fiinţă raţională, este singur în univers. Dar aceasta nu poate fi o scădere a teoriei, deoarece nu ştim încă dacă noi, oamenii, sîntem sau nu singuri în univers.

Această imposibilitate nu-l detronează însă pe om în faţa universului de pe piedestalul său făurit cu trudă din lumină şi cugetare. Iar această lumină nu-i vine omului de la universul rece şi indiferent, ci din lăuntrul său, ea este flacăra raţiunii sale. Să sperăm că ea va lumina veşnic, asemenea unei făclii mai strălucitoare ca sorii, purtată de omul făuritor de civilizaţie, capabil de cunoaştere, iar prin aceasta de acţiune raţională, ca expresie a izbînzii spiritului asupra materiei.

Protagoras făcuse din om măsura tuturor lucrurilor. Savanţii contemporani fac din om un criteriu fundamental de cunoaştere a universului. Este supremul omagiu care poate fi adus omului biruitor în dialogul său cu universul!

A. JOLTEA

tv

20.00 Telejurnal
20.25 La zi în agricultură
20.40 Memoria documentelor (color) ● Din universul de viaţă al strămoşilor
21,00 Teatru TV în serial (color): „Stîlpii societăţii" de Henrik Ibsen. Premieră TV. Cu: Victor Rebengiuc, Silvia Popovici, Irina Petrescu, Gina Patrichi, Mariana Buruiană, Virgil Ogăşanu, Marcel Iureş, Zoe Mureşan, Agata Nicolau, Violeta Berbiuc, Constantin Dinulescu, Matei Gheorghiu, Marian Hudac, Alfred Demetriu şi copilul Mihai Brătilă. Adaptarea şi regia artistică Dan Necşulea. Prima parte
21,50 Telejurnal
22,00 Închiderea programului.

Condiţii de odihnă şi sănătate pe Litoral

Frumoasele staţiuni de pe Litoral nu şi-au epuizat, în timpul verii, posibilităţile pentru odihnă şi sănătate. Vacanţele la Marea Neagră continuă în lunile septembrie şi octombrie cu avantajul tarifelor reduse.

Oficiile judeţene de turism şi I.T.H.R. Bucureşti oferă locuri în hoteluri în staţiunea preferată şi cu sejur la alegere.

cinema

● **Neiu**: EXCELSIOR (65 49 45) — 9; 11,30; 14; 16,30; 19. MELODIA (11 13 49) — 9; 11,30; 14; 16,30; 19, GLORIA (47 46 75) — 9; 11,30; 14; 16,30; 19.
● **Păstrează-mă doar pentru tine**: STUDIO (59 53 15) — 10; 12,15; 14,30; 16,45; 19. MUNCA (21 50 97) — 15; 17; 19.
● **Să-ţi vorbesc despre mine**: FERENTARI (80 49 85) — 15; 17; 19.
● **Misterele Bucureştilor**: PACEA (71 30 85) — 9; 11; 13; 15; 17; 19.
● **Novăceşti**: GIULEŞTI (17 55 46) — 9; 11; 13, FLAMURA (85 77 12) — 9; 11; 13.
● **Duelul**: GIULEŞTI — 15; 17; 19.
● **Pruncul, petrolul şi ardelenii**: FLAMURA — 15; 17,15; 19,30.
● **Agentul straniu**: BUZEŞTI (50 43 58) — 15; 17,30; 19,45, POPULAR (35 15 17) — 15; 17,30; 19,45.
● **Extemporal la dirigenţie**: UNION (13 49 04) — 9; 11; 13; 15; 17; 19.
● **Luptătorii din valea misterioasă**: BUCUREŞTI (15 61 54) — 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20.
● **Jocul coincidenţelor**: VICTORIA (16 28 70) — 9; 11; 13; 15; 17; 19.
● **Povestea Mahulienei**: TIMPURI NOI (15 61 10) — 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20.
● **Viaţă şi film**: DRUMUL SĂRII (31 28 13) — 15; 17; 19.
● **Zimbiţi, vă rog!**: VIITORUL (10 67 40) — 15; 17; 19.
● **Noile poveşti ale Şeherezadei**: CULTURAL (83 50 13) — 9; 12; 15; 18.
● **Carmen**: SCALA (11 03 72) — 9; 12,15; 16; 19.

teatre

● Teatrul Naţional (14 71 71, sala mare): **Zbor deasupra unui cuib de cuci** — 18; (sala amfiteatru): **Un anotimp fără nume** — 18
● Filarmonica „George Enescu" (15 68 75, sala studio): **Recital de vioară Liviu Neagu. La pian: Carmen Moroşan (Mozart, Hindemith, Berio, Franck)** — 17,30
● Opera Română (13 18 57): **Madame Butterfly** — 18
● Teatrul de operetă (13 63 48): **My Fair Lady** — 18
● Teatrul Mic (14 70 81): **Coriolan** — 19
● Teatrul Foarte Mic (14 09 05): **Pentru ce am murit** — 19,30
● Teatrul de comedie (16 04 60): **Sfîntul Mitică Blajinu** — 19
● Teatrul Giuleşti (sala Majestic 14 72 34): **Iarna cînd au murit cangurii** — 18.
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy, 15 56 78): **Tempo, tempo** — 19
● Ansamblul artistic „Rapsodia Română (13 13 00): **De tine dorul mă leagă** — 18.
● Circul Bucureşti (10 41 95): **Maratonul circului** — 19

• REPORTAJE • NOTE • INFORMAȚII

PANORAMIC TIMIȘEAN

● În zona Bucovina din municipiul Timișoara au început lucrările la un nou ansamblu de locuințe, integrat etapei a doua de dezvoltare a acestui tînăr și frumos cartier. Execuția lucrărilor a fost încredințată, ca și pînă acum, colectivului de constructori din cadrul Antreprizei nr. 4, care a înălțat în prima etapă blocuri însumînd 1 500 de apartamente. Arhitecta Adelina Iojică, autoarea proiectului, ne spune: „În această a doua etapă, care se va încheia anul viitor, vor fi construite 1 000 de apartamente, din care 300 urmează să fie predate „la cheie" încă în acest an. Noile locuințe dispun de un confort interior sporit, sînt prevăzute cu logii și balcoane avînd fațade tratate individualizat, cu finisaje superioare și durabile (terafit și placaje). În 1990, an în care vor mai fi construite alte 800 apartamente, inclusiv în blocuri unicat P+8, cu spații comerciale și de servire la parter, cartierul va fi definitiv conturat, dispunînd de școală generală, creșe și grădiniță, centru de cultură și creație, parc de odihnă și agrement, de alte dotări social-culturale.

● Tot în aceste zile, în orașul-stațiune Buziaș a avut loc recepția finală a noii săli de sport cu 700 de locuri, cu posibilități de a găzdui o gamă largă de întreceri sportive, inclusiv cu caracter internațional.

● Cel mai mare producător și exportator de motoare electrice din țara noastră — Întreprinderea „Electromotor" din Timișoara — a expediat în cursul săptămînii trecute în U.R.S.S. un lot de 720 motoare de uz general. De la economista Rodica Muia, șefa compartimentului de export, aflăm că livrarea acestor motoare a fost făcută în avans, existînd perspective ca încă în prima jumătate a lunii octombrie întreprinderea să-și onoreze integral contractul încheiat cu partenerul din U.R.S.S. pentru anul 1988.

● O veste bună și de la Întreprinderea județeană de transport local Timiș: lucrările de execuție a noii linii de tramvai nr. 9, pe circuitul Bulevardul Dîmbovița — Bulevardul Ștefan Plavăț — Calea Buziașului, prevăzută a fi pusă în funcțiune la sfîrșitul anului 1989, au fost devansate cu 9 luni, primul tronson de 5 km linie cale simplă urmînd să fie dat circulației publice pînă la sfîrșitul acestui an. Realizare firească pentru o unitate deținătoare a titlului de „Erou al Muncii Socialiste".

● Timișoara — gazdă a unor importante reuniuni științifice internaționale: În decurs de numai cîteva zile aici au avut loc a 5-a conferință „CONSILOX", cu participarea a peste 400 de specialiști în chimia și tehnologia silicaților tehnici și compușilor oxidici din țară și de peste hotare, și a 5-a conferință de construcții metalice, la care, alături de cercetători, cadre didactice și specialiști români, au fost prezenți oameni de știință din U.R.S.S., Anglia, Cehoslovacia, R.F.G., Italia, Polonia și din alte țări.

● Luni, 26 septembrie, în perimetrul Bazarului din str. Mihai Eminescu din Timișoara s-a deschis tradiționalul Tîrg de toamnă — iarnă al cooperației meșteșugărești din județul Timiș, unde sînt expuse spre vînzare mii de sortimente de bunuri de consum și articole de sezon, unele de serii mici și foarte mici, altele premiate la diferite concursuri naționale și internaționale.

● Un nou tip de îmbrăcăminte rutieră a fost realizat în cadrul Direcției județene de drumuri și poduri Timiș, în colaborare cu catedra de drumuri și fundații a Facultății de construcții. Soluția, brevetată ca invenție, constă în utilizarea nisipului bituminos ca liant și a pietrei sparte ca agregat natural de împănare. Pe lîngă alte avantaje față de vechile soluții, se remarcă reducerea simțitoare a consumului de materiale energo-intensive deficitare.

Cezar IOANA
corespondentul „Scînteii"

Un miliard de călători cu metroul bucureștean

Eveniment la metroul bucureștean: primul miliard de călători transportați pe magistralele subterane ale Capitalei, un prilej de a sublinia contribuția deosebită a acestui modern mijloc de circulație, creșterea gradului de confort și rapiditate a transportului în comun în cel mai mare oraș al țării.

În vederea îndeplinirii sarcinilor încredințate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, constructorii metroului acționează în prezent pentru încheierea lucrărilor la Magistrala a III-a — Gara de Nord — Piața Victoriei (unde se face joncțiunea cu Magistrala a II-a) — Ilie Pintilie — Piața Muncii — Dristor (unde se face joncțiunea cu Magistrala I) în lungime de 10 km și 6 stații. Înaltele ritmuri de lucru, utilajele moderne, buna organizare a muncii au permis constructorilor să execute pînă în prezent 60 la sută din lungimea tunelelor, întreaga lucrare urmînd a fi încheiată la 23 August 1989, cu aproape 3 luni înainte de termen. Au fost astfel excavați, suplimentar, peste 1 milion m.c. pămînt și au fost turnați peste prevederi mai mult de 200 mc beton de structură (Agerpres).

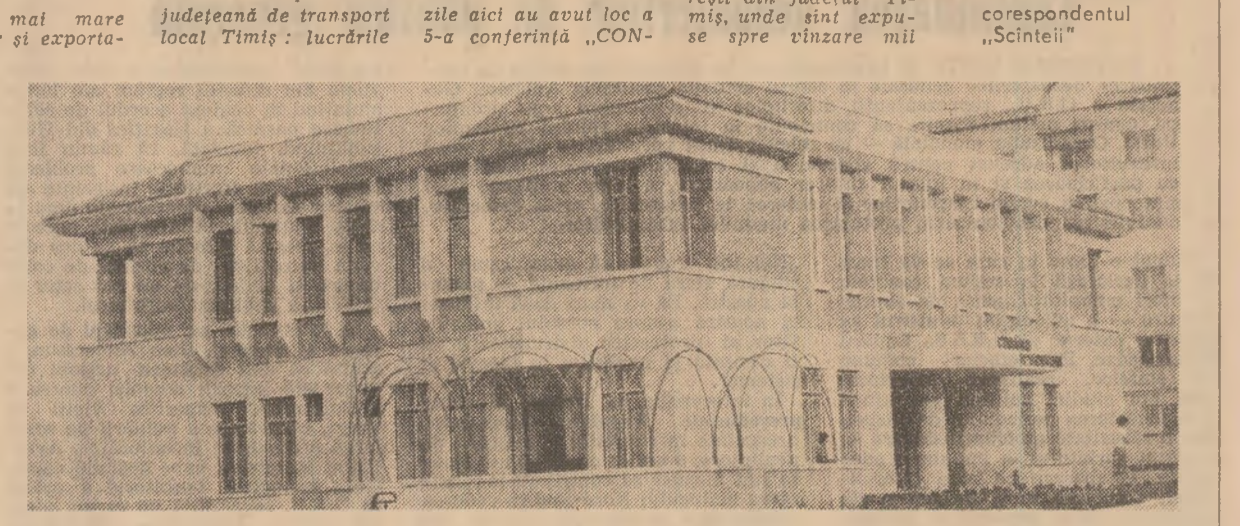

Cantina energeticienilor din Cernavodă Foto: S. Cristian

BRAȘOV: Noi unități prestatoare de servicii

Uniunea județeană a cooperativelor meșteșugărești Brașov acordă o atenție tot mai mare lărgirii și diversificării gamei prestărilor de servicii către populație. Pe baza programului întocmit în acest scop, de la începutul anului, în municipiul Brașov a fost deschisă o nouă cooperativă „Casa de modă", cu profil de confecții, tricotaje, încălțăminte, marochinărie, galanterie. Pe de altă parte, datorită solicitărilor populației, cooperativa „Metal-lemn" s-a divizat în două unități distincte: „Metalul" și „Mobila". În municipiul Făgăraș, pe lîngă fosta cooperativă „Viitorul", cu un profil complex, s-a creat o nouă cooperativă — „Făgărășeana" — pentru prestări de servicii în ramura metal, lemn, chimie etc. O nouă cooperativă cu profil mixt — „Voința" — a luat ființă și în orașul Zărnești, fapt care a dus la creșterea volumului de prestări de servicii către populație cu 15,4 la sută față de anul trecut. La nivelul uniunii, numărul unităților și activităților prestatoare de servicii a crescut continuu, el urmînd să fie, la sfîrșitul anului, cu 20 și, respectiv, 42 mai mare. **(Nicolae Mocanu).**

CLUJ: Acțiuni pentru recuperarea materialelor refolosibile

În localitățile urbane și rurale din județul Cluj au fost organizate, în ultimul timp, ample acțiuni pentru recuperarea materialelor refolosibile. Măsurile întreprinse de Întreprinderea județeană pentru recuperarea și valorificarea materialelor refolosibile, împreună cu consiliile oamenilor muncii, cu organizațiile de masă și obștești, cu consiliile populare și asociațiile locatarilor, s-au concretizat, în perioada de pînă acum din acest an, în recuperarea de materiale refolosibile peste prevederile planului. Astfel, au fost recuperate suplimentar din unitățile economice și reintroduse în circuitul productiv 9 500 tone oțel, 52 tone corpuri abrazive, 270 tone mase plastice și altele. De la populație au fost colectate peste 6 560 tone oțel, 58 tone fontă, 54 tone cupru, 11 tone alamă, 18 tone plumb, 20 tone aluminiu, 875 tone hîrtie. **(Marin Oprea).**

SATU MARE: Amenajări de noi baze sportive

Cu sprijinul colectivelor de oameni ai muncii, în județul Satu Mare au fost amenajate, în cursul acestui an, noi baze sportive, care sporesc posibilitățile de practicare a sportului de masă și de performanță de către tot mai mulți tineri. Cu cele mai frumoase realizări se înscrie asociația sportivă a Întreprinderii de utilaj minier Satu Mare, care și-a îmbogățit baza materială cu încă două terenuri de tenis de cîmp, în zona de agrement a municipiului, o arenă de box, o sală de haltere, o pistă de atletism și un spațiu adecvat pentru carting. În cadrul asociațiilor sportive „Proiectantul" și „Sănătatea" s-au amenajat, de asemenea, cîte un teren de tenis, iar la asociația „Constructorul" o nouă sală de sport. De asemenea, la Mediesu Aurit s-a dat în folosință o modernă popicărie, iar în comuna Turț — viitor centru agroindustrial — se află în fază finală amenajarea unui stadion de fotbal pentru 5 000 de spectatori. **(Octav Grumeza).**

Luminoase pagini

(Urmare din pag. 1)

cumva, începe să treacă, și pe aici. Nu-i o simplă figură de stil.

Acum, cînd răsfoiesc „umbrele de hîrtie" ale zilelor trăite în Transilvania, mă gîndesc că ar trebui să reflectăm mai mult la ceea ce aș numi munca, deloc simplă, adesea de o reală erudiție, a unor intelectuali din orașele impropriu numite „de provincie", destinată cunoașterii a ceea ce a fost, ceea ce este, ceea ce s-a realizat, ceea ce a rămas în fază de proiect sau iluzie... Există un adevărat fond de inteligențe umane, de reală valoare intelectuală, angajat în acest domeniu fără de care cunoașterea noastră de sine, efort pururi deschis, ar avea mult mai multe pete albe. Dacă în ultimii ani, artistul (pictor, scriitor, muzician) care nu trăiește în București și-a ocupat locul firesc într-o geografie unde latitudinea și longitudinea sînt hotărîte de talent (folosesc prilejul pentru a menționa și eu două nume: prozatorul Ștefan Dinică din Alba Iulia și pictorița Angela Bedea Faina din Deva, demni de ochiul criticii de specialitate), prea puțin îi cunoaștem pe acești mulți, foarte mulți intelectuali locali prin care... cunoaștem. La Orăștie am umblat cîteva ceasuri prin fabrica de blănuri „Vidra", „firmă mare", cum se spune, „casă cu nume" în țară și peste hotare. Ceea ce știm dintr-o variată literatură despre tăbăcari și blănari, din Slavici sau Geo Bogza, este și nu este aici. Văzduhul nu duhnește a miasme grele, munca e intens mecanizată, pe un registru care începe de la argăsire și mlădiere a pieilor pînă la măsurarea suprafețelor cu instrumentul electronic!. Palmele Garofiței Coca, de exemplu, una dintre muncitoarele care trec pieile pe sub iuțeala polizoarelor, nu aveau duritatea celor ale unor oameni care mai trebuie să depună oarecare efort manual. În general e o altă clasă de muncă, ordonată de exigențele calificării, pe o traiectorie cuprinzînd omul de la mașină, sortatorul cu acuitate în privire și finețe în degete pînă la creatorul de modele și croitorul confecționator de blănuri. Chemările, informațiile publice puse la vedere, dintre care citez: „Sortator, ce ți-ai propus pe ziua de azi?", „Tovarășa Bălușe Maria se angajează să depășească norma zilnică cu 10 la sută", sînt realități ale unei vieți de colectiv cu preponderente preocupări în spațiul gîndirii, al ideii. Sînt „Vidra" de azi. Dar mai este o „Vidra" Orăștie (deși nu se numea astfel), pe care ne ajută să o cunoaștem Petre Baciu, profesor din localitate, prin cuprinzătoarea sa monografie consacrată tradiției pielăriei în acest oraș din Transilvania. O cărticică de vreo nouăzeci de pagini, de care directorul adjunct al fabricii, tovarășul Romcea, îndoit s-a despărțit, pe de o parte din cauză că „a tot dat-o la fel de fel de oaspeți", pe de alta, parcă, dintr-un sentiment că mica lucrare face parte din zestrea fixă și de neînstrăinat, e trecutul care niciodată nu devine trecut, cum spune un mare scriitor al lumii.

Sigur, e o figură de stil, o impresie pe care mi-o fixez, pe măsură ce scriu aceste însemnări. Dar peste modalitățile de a capta atenția cititorului, se ridică realitatea: acești intelectuali patrioți există pretutindeni în țară și li se cuvine recunoștință pentru tot ceea ce fac spre a ține strînsă legătura dintre un timp și altul într-un unic timp. Pe unul dintre ei aveam să-l întîlnesc dincolo de Zlatna, în munții Apuseni, după ce am văzut marea uzină de cupru. M-a oprit aici, din drumul spre Abrud, un fantastic turn țîșnit dintr-un vîrf de deal. Îmi dau seama că rîndurile mele de mirare ar putea trezi surîsul omului obișnuit să zărească asemenea turnuri de evacuare a fumului. Dar cum apărea acolo, printre cețuri, brusc profilat pe cer, turnul de la Zlatna părea a face parte din geografia naturală a Apusenilor. Pușcău Mircea, secretarul comitetului de partid din uzina de cupru, avea să-mi inhibe avînturile poetice, arătindu-mi, pe un complicat traseu cu urcări și coborîri de trepte, printre cuve în care sfîriie de la anod la catod cuprul către puritatea de 99,99 la sută, pe sub buncăre și transportoare, oale gigantice în care s-a turnat „mata" negru-incandescentă sau avea să se toarne, cum amintirile mele de la lecțiile de chimie anorganică, populația de retorte și eprubete cu irizări de literatură științifico-fantastică trebuie să se remodeleze ordonate de dimensiunile unei mari industrii. Ale celei mai importante uzine de cupru din țară, către care se varsă minereurile din acești munți Apuseni cu nume minunate: Roșia Poieni, Agihreș, Gurabarza, Baia de Arieș... Iar turnul? Turnul făcea legătura salutară și igienizatoare cu văzduhul, într-o acțiune de protejare a mediului ambiant, în care întîii beneficiari sînt oamenii din uzină și din zona Zlatnei.

Peisajului fără egal al acestor plaiuri românești, consecvenței multimilenare cu care s-au conturat și păstrat impresionante tradiții în această armonioasă parte de țară, anii socialismului i-au adăugat luminoasele pagini constructive ale noului, argumentele palpabile și creatoare ale dezvoltării armonioase a tuturor zonelor țării, a tuturor localităților, racordării lor la ritmurile noului, ale progresului și civilizației socialiste, impetuos afirmate în anii ce au urmat Congresului al IX-lea al partidului în spațiile de inimă și conștiință patriotică ale Transilvaniei.

Dar omul despre care începusem să povestesc trăiește la Abrud. Numele lui este Ilie Furduiu. Predă istoria la o școală din localitate și este unul dintre cercetătorii poate al celui mai dramatic sanctuar al istoriei românilor din Transilvania secolelor 18 și 19. Pe sub răsuflări de ploaie, am umblat împreună de la casă la casă, în acest spațiu greu de evenimente care-i miezul Abrudului. Clădirile se leagă una de alta nu numai cu materia zidirii din aceleași locuri: se leagă cu întîmplări dramatice, se leagă cu sînge vărsat pentru libertate, se leagă cu năzuințe, cu idealuri. Nici nu știi cînd simți nevoia să taci, sau dacă vorbești, să-ți cumpănești gîndul în vorbe puține. Casa în care s-a pus la cale trădarea lui Horea... Casa în care s-au întîlnit Bălcescu și Avram Iancu... Casa în care și-a scris Ion Maiorescu rapoartele... Casa în care a căzut victimă Ion Dragoș, cel care, dacă n-ar fi fost trădarea, trebuia să mijlocească împăcarea și unirea forțelor revoluționare de la 1848... Casa în care a locuit Ion Buteanu, martir al revoluției de la 1848... Casa din care a fost azvîrlit pe fereastră și ucis Petru Dobra, martir al revoluției de la 1848... Acestea și altele, cu plăci modeste, pași pe un traseu de istorie vie, pe care turiștii sînt îndrumați (frumoasă inițiativă!) de pionieri din Abrud. Profesorul Furduiu are gînduri demne de luat în seamă privind punerea în valoare a acestui spațiu iradiant de emoție patriotică: un grup statuar al lui Horea, Cloșca și Crișan împreună cu Avram Iancu, identificarea altor case care au găzduit evenimente de răscruce... Caută, studiază, scrie... E în contact strîns cu instituțiile culturale, e parte la efortul național de a ne cunoaște, învăța, mereu, învăța!, istoria...

Închei aceste însemnări cu conștiința că rămîn dator. Celor de totdeauna, între care oamenilor din Lancrăm, satul lui Lucian Blaga. Altora și altora, de azi, minunații muncitori și artiști de la întreprinderea „Porțelanul" din Alba Iulia, muzeografilor din același oraș, cei din „Cetate" de la Muzeul Unirii, adevărată carte a neamului, profesorului Iacob Mirza, eruditul istoric, paznic al „Bathyanem"-ului unde licăresc comori de carte, între ele celebrul „Codex Aureus". Ei sînt aici, ei sînt aici în Transilvania, cu strădania lor pentru țară, care ne face mereu mai mare datoria de a-i cunoaște și prețui.

Unități turistice în județul Tulcea

La Mahmudia, pe brațul drept al Dunării, se află **hotelul „Plaur"**, de categoria I, cu locuri de cazare, un restaurant, o braserie și un bar de zi. Oaspeții au posibilitatea să pescuiască, să facă plimbări cu barca pe Dunăre. La Măcin, **hotelul „Turist"** dispune de 24 locuri de cazare, restaurant, braserie și terasă. **Hotelul „Albatros"** din comuna Unirea este, de asemenea, un agreabil loc de popas cu camere de cazare, un restaurant cu terasă și o cofetărie cu laborator propriu. În localitatea Smîrdan a fost dat în folosință **hotelul „Dobrogea"**, care dispune de un restaurant și de teren pentru amplasarea de corturi.

Pentru turiștii care doresc să-și petreacă vacanța în județul Tulcea sînt amenajate **popasurile turistice „Portița"** (la confluența lacului Razelm cu Marea Neagră), **„Pelicanul"** — Murighiol (pe brațul Sf. Gheorghe), **„Doi iepurași"** (la circa 3 km de Babadag), **„Cerbul lopătar"** (la 4 km de localitatea Topologu, spre Hîrșova), **„Căprioara"**, lîngă localitatea Horia, între Măcin și Tulcea, și **hotelul Rezelm**, pe șoseaua națională Tulcea — Constanța.

În fotografie: hotelul „Turist" din orașul Măcin

TELEGRAMĂ

Tovarășul Constantin Dăscălescu, prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, a trimis o telegramă tovarășului Mieczyslaw F. Rakowski, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Polone, prin care, în numele guvernului și al său personal, îi adresează sincere felicitări și cele mai bune urări de noi succese în activitate cu prilejul numirii în această funcție.

În telegramă se exprimă convingerea că, în spiritul înțelegerilor și hotărîrilor adoptate la nivel înalt, relațiile dintre țările și popoarele noastre vor continua să se dezvolte, pe toate planurile, spre binele reciproc, al cauzei socialismului și păcii în lume.

(Agerpres)

Cronica zilei

Ministrul apărării naționale al Republicii Socialiste România, general-colonel Vasile Milea, a adresat o telegramă de felicitare ministrului apărării al Republicii Populare Ungare, general-colonel Ferenc Kárpáti, cu prilejul Zilei Armatei Populare Ungare.

Atașatul militar și aero al R.P. Ungare la București, locotenent-colonelul Sándor Aradi, s-a întîlnit cu militari din două garnizoane ale armatei noastre, cărora le-a vorbit despre semnificația evenimentului aniversat. Participanții au vizionat expoziții de fotografii cu aspecte din viața și activitatea militarilor Armatei Populare Ungare și filme documentare puse la dispoziție de Ambasada R.P. Ungare la București.

★

Miercuri, la Ambasada Uniunii Sovietice din București a avut loc o conferință de presă.

Cu acest prilej, I. A. Beleakov, secretar al Comitetului orășenesc Moscova al P.C.U.S., aflat în țara noastră, în fruntea unei delegații, la invitația Comitetului municipal București al P.C.R., a prezentat aspecte din dezvoltarea economico-socială a capitalei sovietice. De asemenea, au fost evidențiate bunele relații de colaborare, pe multiple planuri, statornicite între România și U.R.S.S., între capitalele celor două țări.

A fost prezent E. M. Tiajelnikov, ambasadorul Uniunii Sovietice la București.

★

Cu prilejul Zilei naționale a Republicii Federale Nigeria, miercuri a avut loc, în Capitală, o manifestare culturală organizată de Institutul român pentru relațiile culturale cu străinătatea, în cadrul căreia au fost prezentate aspecte privind dezvoltarea economico-socială a acestei țări.

Au participat membri ai conducerii I.R.R.C.S. și ai Ligii române de prietenie cu popoarele din Asia și Africa, reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, un numeros public.

A fost prezent Emeka Tagbo Peter Josakweker, însărcinat cu afaceri ad-interim al R.F. Nigeria la București.

★

La Muzeul de artă al Republicii Socialiste România s-a deschis, miercuri, o expoziție britanică de artă contemporană. Organizată de Consiliul Culturii și Educației Socialiste, în colaborare cu Consiliul Britanic, expoziția prezintă lucrări realizate în ultimul deceniu și jumătate, caracteristica acestora fiind suportul pe hîrtie, iar tehnicile folosite aparținînd atît graficii, cît și picturii.

La vernisaj au luat parte reprezentanți ai Consiliului Culturii și Educației Socialiste, membri ai conducerii Uniunii artiștilor plastici, oameni de artă și cultură, un numeros public.

Au fost prezenți Hugh J. Arbuthnott, ambasadorul Marii Britanii la București, șefi de misiuni diplomatice acreditați în țara noastră.

(Agerpres)

vremea

Institutul de meteorologie și hidrologie comunică timpul probabil pentru intervalul 29 septembrie, ora 20 — 2 octombrie, ora 20. În țară: Vremea va deveni în general instabilă începînd din vestul țării. Cerul va fi temporar noros. Ploi locale vor cădea în Banat, Oltenia, Crișana, Maramureș, nordul Transilvaniei și al Moldovei mai ales în a doua parte a intervalului. În celelalte regiuni, ploile vor fi pe arii mai restrînse. Vîntul va sufla slab pînă la moderat, cu unele intensificări în zonele sud-vestice și la munte, cu viteze pînă la 40—50 kilometri pe oră. Temperatura aerului în scădere spre sfîrșitul intervalului. Valorile minime vor fi cuprinse între 6 și 16 grade, mai coborîte în ultima noapte, iar cele maxime între 14 și 24 de grade, mai ridicate în prima zi. Dimineața, local, în zona de munte și în depresiuni se va produce ceață.

DE LA C.E.C.

LIBRETUL DE ECONOMII CU DEPUNERI PE TERMEN DE CEL PUȚIN UN AN

Libretul de economii cu depuneri pe termen de cel puțin un an se emite pentru o depunere minimă de 1000 de lei de către oricare unitate C.E.C., precum și de către unitățile poștale și cooperativele de credit autorizate.

Operații ulterioare de depuneri și de restituiri, parțiale sau totale (lichidări), se pot efectua de unitățile C.E.C., precum și unitățile poștale și cooperativele de credit autorizate.

Limita minimă a soldului libretului este de 25 de lei.

La depunerile pe acest libret se acordă o dobîndă în numerar de 3,5 la sută pe an, iar în cazul nerespectării termenului de păstrare la C.E.C. de minimum un an se acordă o dobîndă de 1,5 la sută.

Fiecare depunere în libret se constituie într-un depozit separat, înscriindu-se pe o filă distinctă în libret.

La solicitarea depunătorilor, aceste librete se pot emite nominal sau la purtător.

La depunerea inițială pe un libret nominal, depunătorul poate introduce clauză de împuternicire, iar titularul poate introduce clauză de împuternicire și dispoziție testamentară, atît cu prilejul depunerii inițiale, cît și ulterior. Modificarea și anularea clauzei de împuternicire și a dispoziției testamentare se pot realiza numai de titular.

Titularii unor astfel de librete de economii beneficiază de toate drepturile și avantajele generale ale păstrării banilor la Casa de Economii și Consemnațiuni.

Domnului NICOLAE CEAUȘESCU

Președintele Republicii Socialiste România

Am primit mesajul pe care mi l-ați adresat cu prilejul Zilei naționale a Regatului Arabiei Saudite.

Mulțumindu-vă pentru alesele sentimente și sincerele urări exprimate în mesaj, vă transmit multă sănătate și fericire, iar poporului român urări de progres continuu și prosperitate.

FAHD IBN ABDUL AZIZ AL-SAUD

DIN VIAȚA PARTIDELOR COMUNISTE ȘI MUNCITOREȘTI

PARTIDUL SOCIALIST UNIT DIN GERMANIA

La problemele concrete — răspunsuri concrete, potrivit condițiilor specifice

În legătură cu împlinirea, în acest an, a șapte decenii de la crearea Partidului Comunist din Germania, Comitetul Central al P.S.U.G. a adoptat recent Tezele intitulate: „70 de ani de luptă pentru socialism și pace, pentru binele poporului". Reproducem mai jos extrase din acest document:

P.S.U.G. — se arată în document — este continuatorul idealurilor revoluționare ale mișcării muncitorești germane și, în noile condiții ale secolului XX, duce mai departe tradițiile luptei Partidului Comunist din Germania pentru o societate liberă, fără asuprire, fără crize și războaie, pentru o lume a păcii și a colaborării între toate popoarele. Ținînd seama de experiența istorică și de învățămintele acestei lupte, partidul acționează în vederea consolidării socialismului, singura orînduire socială care servește interesele poporului și care asigură tuturor oamenilor muncii echitatea, un înalt nivel de cultură, libertatea, democrația, demnitatea umană.

Ținînd seama de experiența Partidului Comunist din Germania, potrivit căreia transformările care au loc în cursul evoluției sociale și confruntările de clasă cu imperialismul ridică noi probleme, la care trebuie găsite răspunsuri și care cer cu stăruință elaborarea strategiei și tacticii, precum și o activitate susținută de conducere din partea partidului, P.S.U.G. analizează permanent condițiile interne și externe, precum și cerințele ce decurg de aici, elaborează la timp soluții pentru problemele care apar și, împreună cu oamenii muncii, aplică în practică noile cunoștințe. Garanția unei politici încununate de succes este și rămîne faptul că partidul se ghidează după teoria marxist-leninistă, ținînd seama de legitățile general-valabile ale luptei de clasă, pe care le aplică în mod creator la respectivele condiții de luptă.

Strategia elaborată de P.S.U.G. pentru construirea societății socialiste dezvoltate a dat răspunsuri creatoare la toate problemele privind dezvoltarea continuă a societății.

P.S.U.G. nu consideră că s-a încheiat elaborarea conceptului strategic de edificare a societății socialiste dezvoltate. Mai mult, el pornește de la faptul că acesta este un proces istoric, implicînd profunde transformări politice, economice, sociale, culturale și spirituale. Aceasta înseamnă, după cum afirma Erich Honecker, că pentru a continua calea noastră de dezvoltare social-politică va trebui să găsim răspunsuri la toate problemele puse de viață, potrivit condițiilor noastre naționale.

Așa cum în trecut lupta revoluționară a clasei muncitoare germane a pornit permanent de la legătura indisolubilă dintre pace și progres social, în prezent unitatea dintre socialism și pace definește mai mult ca oricînd politica și acțiunile P.S.U.G. Astăzi, cînd omenirea este amenințată de pericolul autodistrugerii ca urmare a unui război mondial nuclear, nu există nimic mai important și mai stringent decît apărarea și asigurarea unei păci trainice.

R.D.G. se pronunță în mod hotărît împotriva tendințelor acelor cercuri agresive din statele membre ale N.A.T.O. care, prin lozinci revanșiste și naționaliste, pun sub semnul întrebării granițele europene și care vor să modifice în favoarea imperialismului statu-quo-ul politic și social. Statul socialist german militează pentru ca principiile coexistenței pașnice să devină norme general recunoscute în relațiile dintre statele cu orînduiri sociale diferite.

P.S.U.G. caută neîncetat să găsească un limbaj comun cu partidele social-democrate și socialiste, cu Internaționala Socialistă în problemele păcii și în alte probleme stringente cu care se confruntă omenirea și dorește să se ajungă la acțiuni comune. Rezultate evidente ale acestor eforturi sînt propunerile privind crearea unui coridor liber de arme nucleare și de arme chimice în Europa centrală, precum și documentul comun „Lupta ideologiilor și securitatea comună", elaborat de Academia de Științe Sociale a C.C. al P.S.U.G. și de o comisie a P.S.D. (din R.F.G.).

Potrivit principiului că, prin întreaga sa activitate, partidul trebuie să obțină rezultate pozitive în folosul oamenilor, s-a trecut la înfăptuirea sarcinii principale, de edificare a societății socialiste dezvoltate. Ea constă în îmbunătățirea permanentă a condițiilor materiale și culturale ale poporului, pe baza unui înalt ritm de dezvoltare a producției socialiste, a creșterii eficienței, progresului tehnico-științific și sporirii productivității muncii.

Democrația socialistă se dezvoltă printr-o participare tot mai activă a tuturor forțelor sociale în cadrul organismelor, comisiilor, comitetelor și consiliilor. Dezvoltarea lor mai departe în întreprinderi, pînă la colectivele de muncă, se realizează mai ales prin stabilirea drepturilor și răspunderilor sindicatelor, potrivit rolului lor crescînd de școli ale socialismului, inițiatoare ale întrecerii socialiste și reprezentante ale intereselor oamenilor muncii.

Potrivit principiului că „socialismul se creează pentru toți și are nevoie de toți", perfecționarea permanentă a relațiilor tovărășești între clasa muncitoare, clasa țăranilor cooperatori și intelectualitate este și rămîne baza strategiei P.S.U.G. Fiecare cetățean, indiferent de originea sa socială, de concepția sa despre lume, de religie, are posibilitatea să activeze, în mod democratic, să muncească și să-și dezvolte liber personalitatea. Pornind de la aceasta, P.S.U.G. acordă o atenție deosebită colaborării cu toate celelalte partide și organizații de masă din țară.

Frontul Național oferă în acest sens un larg cîmp de desfășurare pentru colaborarea dintre partide, organizațiile de masă și toate forțele sociale și pentru inițiativa cetățenilor.

Rolul conducător al partidului în societate, activitatea sa zilnică politico-ideologică și organizatorică constituie garanția succeselor prezente și viitoare. P.S.U.G. este partidul clasei muncitoare, al întregului popor și își pune întreaga sa capacitate în slujba poporului. El conduce și mobilizează forțele creatoare și inițiativele oamenilor muncii în edificarea unei existențe în care omul poate fi pe deplin beneficiar al roadelor muncii sale. Premisa pentru creșterea rolului conducător al partidului în edificarea societății socialiste dezvoltate este și rămîne consolidarea unității, întărirea rîndurilor sale și creșterea forței de luptă a organizațiilor sale — se arată în încheierea documentului.

ACTUALITATEA SPORTIVĂ

Jocurile Olimpice '88

În concursul olimpic de caiac-canoe s-au desfășurat miercuri semifinalele probelor pe distanța de 500 m, toate cele trei echipaje românești: caiac dublu (Angelin Velea — Daniel Stoian), canoe dublu (Gheorghe Andriev — Grigore Obreja) și canoe simplu (Aurel Macarencu) reușind să se califice pentru finalele programate vineri.

Au început și întrecerile competiției de lupte libere, cei doi sportivi români prezenți în concurs obținînd victorii. În primul tur, în limitele categoriei 100 kg, Vasile Pușcașu l-a învins prin tuș pe kenyanul Maisiba Ubwoge, iar la categoria 74 kg Claudiu Tămăduianu l-a întrecut la puncte pe campionul suedez Lars Gustafsson. În turul al II-lea, Vasile Pușcașu l-a întrecut pe C. Wilfried (R.F.G.), iar în turul al treilea a cîștigat în fața campionului bulgar G. Karadușev. Claudiu Tămăduianu l-a învins în turul doi prin tuș pe irlandezul B. Harmon, iar în turul al treilea l-a întrecut la puncte pe iranianul N. Jidara.

După o zi de repaus, miercuri au fost reluate întrecerile de atletism, proba-vedetă a zilei fiind cea masculină de 200 m plat, în care tînărul sprinter american Joe DeLoach a furnizat o mare surpriză terminînd învingător cu timpul de 19"75/100, urmat de principalul favorit, compatriotul său Carl Lewis, clasat pe locul secund în 19"79/100. Pe locul trei s-a situat brazilianul Robson Silva — 20"04/100. În proba de săritură cu prăjina pronosticurile au fost confirmate întru totul: recordmanul mondial Serghei Bubka (U.R.S.S.) a cîștigat cu performanța de 5,90 m, pe locurile următoare clasîndu-se coechipierii săi Rodion Gataulin — 5,85 m și Grigori Egorov — 5,80 m. Proba feminină de 400 m garduri a revenit atletei australiene Debra Flintoff-King, cu timpul de 53"17/100. Proba masculină de 400 m s-a încheiat cu succesul lui Steven Lewis (S.U.A.) — 43"87/100, urmat de compatrioții săi Butch Reynolds — 43"93/100 și Danny Everett — 44"09/100.

Finala turneului masculin de baschet se va disputa între selecționatele U.R.S.S. și Iugoslaviei. În semifinale, baschetbaliștii sovietici au întrecut cu scorul de 82—76 (47—37) echipa S.U.A., la capătul unei partide de un excelent nivel tehnic și spectacular. Cei mai buni jucători ai formației învingătoare au fost Kourtinaitis, care a înscris 28 de puncte, Marțciulenis (19 puncte) și Sabonis (13 puncte). Coșgeterul echipei americane a fost Robinson, autorul a 19 puncte. În cea de-a doua semifinală, selecționata Iugoslaviei a învins formația Australiei cu scorul de 91—70 (44—31), avîndu-l ca principal realizator pe Drazen Petrovici (24 puncte).

Turneul olimpic de tenis și-a desemnat finaliștii probei de simplu masculin: cehoslovacul Miloslav Mecir și americanul Tim Mayotte. În semifinale, Miloslav Mecir a reușit să-l elimine în cinci seturi, cu 3—6, 6—0, 1—6, 6—4, 6—2, pe favoritul nr. 1 al concursului, campionul suedez Stefan Edberg, iar Tim Mayotte l-a învins cu 6—4, 6—4, 6—3 pe coechipierul său Brad Gilbert.

Finala turneului olimpic de fotbal este programată sîmbătă, la Seul, între echipele U.R.S.S. și Braziliei, în timp ce vineri formațiile R.F. Germania și Italiei își vor disputa medaliile de bronz.

★

FOTBAL: IERI, ÎN DIVIZIA A

Miercuri s-au disputat trei meciuri contînd pentru etapa a 8-a a campionatului diviziei A la fotbal. Iată rezultatele tehnice înregistrate: Steaua — F.C. Inter Sibiu 4—2 (3—1); Oțelul — Victoria București 0—2 (0—1); Dinamo — Universitatea Cluj-Napoca 4—1 (1—1).

Celelalte șase partide ale etapei sînt programate duminică, 2 octombrie.

(Agerpres)

RĂSPUNS LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR

Propunerile României la reuniunea de la Viena pentru securitate și cooperare în Europa

În ultimul timp, mai mulți cititori au adresat ziarului „Scînteia" întrebări în dorința de a cunoaște mai pe larg poziția și propunerile țării noastre la actuala reuniune de la Viena pentru securitate și cooperare în Europa. În legătură cu aceasta, publicăm articolul de mai jos.

România, care — după cum este bine știut — a adus o importantă contribuție la normalizarea relațiilor intereuropene, la inițierea istoricei Conferințe pentru securitate și cooperare în Europa și la elaborarea Actului final de la Helsinki, precum și, ulterior, la procesul de edificare a securității și dezvoltare a colaborării pe continent, a acordat și acordă o atenție deosebită actualei reuniuni general-europene de la Viena. Țara noastră participă la lucrările reuniunii animată de dorința de a contribui, alături de celelalte țări participante, la realizarea unor înțelegeri și acorduri corespunzătoare, care să ducă la întărirea încrederii și securității pe continent și dezvoltarea colaborării pe multiple planuri, la realizarea unei Europe unite, în diversitatea orînduirilor sociale existente — o Europă a păcii, a dezvoltării democratice și independente, a progresului economic și social al tuturor popoarelor, ca important factor al păcii mondiale.

În acest spirit, pe baza orientărilor principiale ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, a mandatului încredințat, delegația română a prezentat în cadrul reuniunii de la Viena un șir de propuneri privind problemele esențiale, decisive ale securității și cooperării în Europa. Astfel, România a formulat și prezentat un ansamblu de propuneri cu privire la înfăptuirea unor măsuri concrete, reale de dezarmare, la dezarmarea convențională în Europa, la dezvoltarea colaborării economice și a cooperării în producție, tehnico-științifice și în domeniul mediului înconjurător. Totodată, potrivit principiilor umanismului, propriei politici sale, țara noastră a prezentat propuneri referitoare la înfăptuirea drepturilor fundamentale ale omului — dreptul la muncă, la instruire, la asigurarea unor condiții de viață demne — cu atît mai mult cu cît, așa cum se știe, situația materială și socială a unor largi categorii ale populației din diferite țări ale continentului este grav afectată de persistența și amploarea șomajului, lipsa de locuințe, de diversele inegalități pe plan economic, politic și social.

O problemă socială de cea mai mare acuitate este cea a șomajului, care afectează existența și condițiile de viață a milioane și milioane de oameni. În lumina acestei realități dramatice, România a propus să se înscrie în documentul final al reuniunii de la Viena angajamentul statelor participante de a asigura fiecărui cetățean un loc de muncă potrivit pregătirii sale, pentru a-și putea valorifica întreaga sa capacitate fizică și intelectuală, pentru a obține mijloacele materiale necesare unei vieți civilizate, în concordanță cu cerințele progresului social contemporan.

Pornind de la realitatea că în multe țări europene largi categorii de tineri se află într-o situație foarte grea, fiind deosebit de afectați de asemenea fenomene nocive ca șomajul, analfabetismul, criminalitatea, alcoolismul și consumul de droguri, țara noastră a propus ca în documentul reuniunii să se înscrie angajamentul statelor participante de a asigura condițiile necesare de învățătură și pregătire a tineretului pentru desfășurarea unei activități utile în societate, punerii depline în valoare a capacităților sale creatoare. În același timp, propunerile românești vizează asumarea angajamentului statelor participante la reuniune de a asigura tineretului locuri de muncă și repartizarea în activități economice și sociale corespunzătoare pregătirii sale.

O altă problemă socială care afectează, în multe țări, păturile largi ale populației, inclusiv familiile cu copii, este lipsa acută de locuințe. Ținînd seama de gravitatea acestei situații, țara noastră a propus la reuniunea de la Viena să se elaboreze și să se treacă la înfăptuirea în fiecare țară a unor programe care să asigure fiecărei familii, pînă în anul 2000, un minimum de condiții de locuit.

Pornind de la rolul femeilor în societate — care reprezintă peste jumătate din populația lumii — și care continuă să sufere în numeroase țări felurite discriminări în ce privește drepturile economice, sociale, politice și civile, România a propus ca statele participante să-și asume angajamentul de a asigura femeilor locuri de muncă potrivit pregătirii și capacității lor, retribuție egală cu cea a bărbaților la muncă egală, drepturi care să permită participarea lor deplină și efectivă la viața politică și socială.

Avînd în vedere practicile nefaste ale stimulării emigrărilor și racolărilor de cadre, ceea ce a permis unor țări avansate economic să beneficieze de un important număr de specialiști pregătiți de altii, realizînd, pe această cale, un transfer de avuție națională, fără nici o investiție și afectînd direct dezvoltarea economico-socială a țărilor de origine, România a propus ca statele participante să-și asume angajamentul de a nu stimula emigrarea și de a renunța la racolarea de cadre de specialitate din alte țări. Totodată, țara noastră a propus ca statele participante să se angajeze să conlucreze pentru pregătirea de cadre în diferite domenii, potrivit necesităților de progres economico-social ale țărilor mai puțin dezvoltate.

Prezentînd aceste propuneri, România consideră că asigurarea drepturilor fundamentale ale omului, punerea în valoare a capacităților sale creatoare constituie o cerință de bază a promovării unui climat de pace și înțelegere internațională, o componentă esențială a progresului economic, social și politic al lumii contemporane, o îndatorire a fiecărui stat.

Înfăptuirea acestor deziderate reclamă o conlucrare strînsă între toate statele participante la reuniune, pe plan economic, tehnico-științific, cultural și în alte domenii, precum și promovarea largă în rîndurile tineretului, ale întregii opinii publice a idealurilor de pace, progres și colaborare, de înțelegere și respect reciproc între popoare.

Aceasta impune totodată obligația statelor participante de a respecta cu strictețe normele de bază ale relațiilor internaționale, principiile independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne ale altor țări, dreptul fiecărui stat de a-și soluționa propriile probleme în conformitate cu condițiile sale interne, cu legile țării, cu tradițiile și specificul său național.

Țara noastră a prezentat, de asemenea, la reuniunea de la Viena o serie de propuneri privind crearea condițiilor corespunzătoare pentru formarea și dezvoltarea conștiinței pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, pentru a asigura difuzarea largă a cunoștințelor științifice și a facilita accesul tuturor cetățenilor la cunoașterea valorilor culturii naționale și mondiale, pentru a stimula capacitatea lor de creație în toate sferele vieții sociale. În acest sens, România a propus ca — între prevederile proiectului de document final al reuniunii referitoare la libertățile de gîndire, conștiință, convingere — să se înscrie angajamentul statelor participante de a sprijini și încuraja activitatea de ridicare a nivelului de cunoștințe științifice și culturale al oamenilor, îndeosebi al tineretului, în spiritul principiilor umanismului, prieteniei, păcii și înțelegerii între popoare. În această concepție, statele sînt chemate să asigure condițiile necesare pentru ca sindicatele, asociațiile științifice, casele de cultură și știință să desfășoare activități menite să contribuie la formarea convingerilor științifice ale oamenilor, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei contemporane, la educarea acestora în spiritul respectului valorilor materiale și culturale ale celorlalte popoare.

În legătură cu grupul problemelor legate de educație și formarea conștiinței, s-a ridicat la Viena și problema libertății religioase. În România, așa cum se știe, statul a creat toate condițiile pentru ca biserica, cultele religioase să-și desfășoare activitatea neîngrădit, pe baza statutului lor, pentru exercitarea liberă a convingerilor și practicilor religioase. Astfel de condiții sînt garantate și asigurate prin Constituția țării și sistemul legislativ, prin sprijinul material acordat desfășurării activităților tuturor celor 14 culte recunoscute de stat. De altfel, în toate țările participante la reuniunea de la Viena există reglementări specifice în acest sens. Țara noastră consideră, în mod firesc, că problematica libertății de gîndire, conștiință și convingere nu poate fi limitată doar la libertatea de credință religioasă și apreciază că propunerile prezentate de unele țări în acest domeniu îndeamnă la o întoarcere cu secole în urmă, la situația de înapoiere împotriva căreia au luptat, la vremea respectivă, cele mai luminate minți de pretutindeni, toate forțele care au reprezentat tendințele de progres ale societății umane. Firește că România nu va adera niciodată la propuneri de încurajare și propagare a misticismului și obscurantismului — propuneri în vădită contradicție cu cerințele actuale, cînd cuceririle de excepțională însemnătate ale noii revoluții tehnico-științifice constituie un factor determinant al progresului economic și social.

De altfel, se cuvine subliniat și reamintit că România nu este și nu ar putea fi de acord cu încercări de a se elabora de către unele state norme general-obligatorii, de a se impune prin documente internaționale modalități de acțiune în probleme care țin în mod exclusiv de suveranitatea fiecărui stat. În fiecare țară, legislația proprie este o parte integrantă a suveranității naționale, o emanație a voinței, aspirațiilor și intereselor poporului respectiv — și nici un alt stat sau grup de state nu au căderea și temeiul legal de a-i prescrie norme de conduită, de organizare a vieții interne. Aceasta este o poziție bine cunoscută și consecventă a României, care a subliniat în repetate rînduri inadmisibilitatea ingerințelor, sub nici o formă sau pretext, în treburile interne, necesitatea respectării dreptului inalienabil al fiecărui popor de a-și orîndui viața așa cum dorește.

România pornește de la convingerea fermă că edificarea securității europene — țel sub a cărui egidă se desfășoară reuniunea de la Viena — impune ca o condiție vitală respectarea strictă a normelor de relații interstatale, consacrate în Actul final de la Helsinki, iar orice ar leza sau stîrbi aceste norme, suveranitatea națională a statelor, ar compromite și afecta însăși înfăptuirea marelui deziderat al securității și cooperării pe continent. Așa cum arată experiența, numai pe baza respectării stricte a acestor principii, a respectului mutual se pot asigura o bază largă de înțelegere și colaborare între toate statele europene, promovarea unor relații de conlucrare reciproc avantajoasă, un climat de destindere, securitate și pace.

În acest spirit și conform acestor poziții, delegația României, potrivit mandatului încredințat, va acționa în continuare, pentru ca reuniunea de la Viena să se încheie cu un document constructiv, cuprinzător și unanim acceptabil, care să dea o nouă perspectivă străduințelor de a transforma Europa într-un continent al păcii, securității și colaborării, spre binele și progresul tuturor națiunilor.

SESIUNEA ADUNĂRII GENERALE A O.N.U.

LA INIȚIATIVA ȚĂRII NOASTRE
probleme de importanță deosebită înscrise pe ordinea de zi a sesiunii

NAȚIUNILE UNITE 28 (Agerpres). — După cum am mai informat, pe ordinea de zi a celei de-a 43-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., care și-a deschis lucrările la New York, la 20 septembrie a.c., figurează 149 de puncte.

La inițiativa țării noastre, Adunarea Generală a hotărît înscrierea, pe ordinea de zi a acestei sesiuni, a două noi puncte, intitulate: **„Răspunderea statelor de a nu admite pe teritoriul lor manifestări naționaliste, șovine, rasiste și antisemite și de a nu instiga și sprijini asemenea activități pe teritoriul altor țări; angajamentul guvernelor și al mijloacelor de informare în masă de a combate concepțiile rasiste, antisemite, naționaliste, de invrăjbire între națiuni, de a milita pentru educarea popoarelor, a tinerei generații în spiritul colaborării pașnice, respectului reciproc, înțelegerii și păcii"** și **„Răspunderea ce revine statelor pentru apărarea mediului înconjurător și prevenirea poluării acestuia ca urmare a acumulării de reziduuri toxice și radioactive, pentru întărirea cooperării internaționale în vederea soluționării acestor probleme".**

De asemenea, pe ordinea de zi a Adunării Generale se mențin, în continuare, inițiativele românești referitoare la: **reducerea bugetelor militare, consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor și ale cheltuielilor militare, reglementarea pașnică a diferendelor și recurgerea, în acest sens, la o comisie de bune oficii, mediere sau conciliere, dezvoltarea și întărirea bunei vecinătăți în relațiile dintre state.**

Continuarea dezbaterilor de politică generală

NAȚIUNILE UNITE 28 (Agerpres). — În discursurile rostite în continuarea dezbaterilor generale în cadrul actualei sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., reprezentanții diferitelor state membre s-au pronunțat pentru acțiuni menite să contribuie la întărirea rolului Națiunilor Unite. Organizația mondială — au relevat mulți vorbitori — oferă cadrul instituțional adecvat pentru abordarea și soluționarea corespunzătoare, cu participarea și în folosul tuturor popoarelor, a unor probleme cum sînt oprirea cursei înarmărilor și trecerea la dezarmare, criza datoriilor, desăvîrșirea decolonizării, protejarea mediului înconjurător.

Numai o lume în care se va trece de la declarații la acțiuni concrete va oferi umanității șansa de supraviețuire — a evidențiat **ministrul afacerilor externe al U.R.S.S.,** Eduard Șevardnadze. Prin eforturi comune ale statelor, realizînd principiul unei noi gîndiri politice, s-a ajuns la îndepărtarea pericolului de război. Dar o securitate atotcuprinzătoare — a arătat vorbitorul — impune o adevărată colaborare pe plan internațional, formarea unui mecanism de colaborare între popoare și națiuni, în special prin Organizația Națiunilor Unite și instituțiile sale. Vorbitorul a reliefat necesitatea eforturilor colective ale statelor în vederea sporirii rolului O.N.U. nu numai ca forum internațional unic, ci și ca singurul centru mondial al asigurării securității generale și regionale, a securității fiecărui stat. În această calitate — a precizat el — O.N.U. trebuie să joace un rol activ și nemijlocit pentru eliminarea pericolului ce amenință întreaga umanitate — catastrofa nucleară — pentru implicarea sa mai profundă în procesul dezarmării nucleare, în realizarea unei înțelegeri universale cu privire la încetarea și interzicerea experimentelor cu arma nucleară, în crearea de zone denuclearizate în diverse regiuni ale lumii.

Exprimîndu-și dezamăgirea că în 1988 n-a putut fi încheiat acordul sovieto-american cu privire la reducerea la jumătate a arsenalelor strategice ofensive, un acord privind interzicerea amplasării de arme în Cosmos, că n-a fost încheiată convenția istorică vizînd interzicerea și lichidarea totală a armelor chimice, E. Șevardnadze a menționat că acordul cu privire la lichidarea rachetelor nucleare cu rază medie și mai scurtă de acțiune trebuie consolidat printr-o înțelegere referitoare la limitarea diseminării tehnologiilor rachetelor militare, un asemenea acord urmînd să fie elaborat numai sub egida O.N.U., care trebuie să devină, totodată, un participant real la rezolvarea problemei limitării armelor convenționale.

Împărțirea sau reîmpărțirea lumii în sfere de influență este lipsită de sens, a relevat ministrul sovietic. „Noi toți trebuie să avem acum o singură sferă de influență — planeta noastră. Ea va muri dacă influența noastră asupra cursului amenințător al proceselor distrugătoare va fi divizată și împărțită în blocuri și sisteme".

În intervenția sa, Robert Mugabe, **președintele Republicii Zimbabwe,** președinte în exercițiu al mișcării de nealiniere, a arătat că țările nealiniate sînt dispuse să contribuie la relansarea dialogului Nord-Sud în vederea soluționării problemelor dificile legate de datoria externă a țărilor în curs de dezvoltare. Nu sînt posibile soluții unilaterale la această problemă, ceea ce impune dialogul internațional, a spus el. Pe de altă parte, președintele Mugabe a declarat că pacea în Africa australă nu este posibilă atîta vreme cît regimul rasist de la Pretoria se menține la putere.

Președintele executiv al Republicii Panama, Manuel Solis Palma, a reafirmat sprijinul țării sale față de eforturile de pace care se întreprind în regiunea Americii Centrale și a deplins grava situație economică în care au fost aduse țările în curs de dezvoltare prin impunerea poverii datoriei externe și a menținerii unei injuste ordini economice internaționale. El a arătat că țara sa se află într-o situație deosebit de gravă, fiind confruntată cu presiunile economice și permanenta amenințare de agresiune militară din partea Statelor Unite.

Relevînd evoluția pozitivă intervenită în relațiile Est-Vest, **ministrul de externe al Greciei,** Karolos Papoulias, luînd cuvîntul în numele țărilor membre ale C.E.E., a arătat că tratatul sovieto-american de lichidare a rachetelor cu rază medie și mai scurtă de acțiune deschide calea realizării de progrese în alte sfere ale dezarmării și controlului asupra înarmărilor. Țările membre ale C.E.E., a spus vorbitorul, sprijină eforturile în direcția reducerii cu 50 la sută a armamentelor strategice nucleare ale S.U.A. și U.R.S.S. și realizării unui acord asupra problemelor Cosmosului, care ar reprezenta un însemnat aport la cauza asigurării stabilității generale în lume. Ministrul grec de externe a evidențiat progresul realizat în reglementarea pe calea negocierilor a unor conflicte din diferite regiuni ale lumii, amintind în context acordul de soluționare pașnică a situației din Golf, subliniind, totodată, că rămîn încă nesoluționate numeroase probleme care reclamă eforturile insistente ale tuturor statelor membre ale organizației Națiunilor Unite. Este necesar ca în această direcție să se dea dovadă de realism, de dorință de colaborare și dialog, de un rol activ al O.N.U., a subliniat vorbitorul.

În intervenția sa, **ministrul de externe al Suediei,** Sten Andersson, a arătat că sînt necesare acțiuni comune ale întregii omeniri pentru a preîntîmpina dispariția vieții pe Terra, ca urmare a poluării pe scară largă a mediului înconjurător. Avertizînd împotriva unor posibile catastrofe ecologice, vorbitorul a arătat că O.N.U. reprezintă un cadru adecvat pentru organizarea de acțiuni comune ale tuturor țărilor în direcția îmbunătățirii climatului ecologic. Ministrul suedez s-a pronunțat pentru pregătirea și organizarea în 1992 a unei conferințe mondiale a O.N.U. pentru protecția mediului înconjurător și dezvoltare. El a cerut secretarului general al O.N.U. să prezinte anul viitor propuneri concrete privind pregătirea și organizarea unei asemenea conferințe mondiale.

În cuvîntarea sa, **ministrul de externe al R.F.G.,** Hans-Dietrich Genscher, s-a pronunțat pentru interzicerea totală a tuturor tipurilor de arme chimice. El a adresat statelor participante la Conferința pentru dezarmare de la Geneva apelul de a încheia, cît mai curînd posibil, negocierile în această problemă, care se află într-un stadiu avansat, subliniind necesitatea realizării unui acord cuprinzător și verificabil asupra interzicerii producției, depozitării, transportului și utilizării armelor chimice. În legătură cu situația din Orientul Mijlociu, ministrul vest-german de externe a reafirmat necesitatea reglementării pașnice a conflictului, apreciind că statu-quo-ul în teritoriile arabe ocupate de Israel nu poate fi tolerat.

Ministrul afacerilor externe al Ecuadorului, Diego Cordovez, s-a referit în intervenția sa la activitatea O.N.U. în direcția soluționării pe cale pașnică a situațiilor și stărilor conflictuale din diferite regiuni ale lumii. Negocierile de la Geneva care au dus la semnarea documentelor referitoare la reglementarea politică a situației privind Afganistanul vor deveni, așa cum speră toată lumea, a declarat Diego Cordovez, un pas în direcția edificării unei lumi eliberate de tentativele de a soluționa problemele pe baza forței, confruntărilor și neîncrederii.

Secretarul pentru afaceri externe al Ghanei, Obed Y. Asamoah, a declarat că scăderea puternică a prețurilor la materiile prime, gravele probleme generate de serviciul datoriei externe și cuantumul inadecvat al fondurilor destinate dezvoltării se constituie în trei probleme interdependente care compromit grav dezvoltarea economică a țărilor în curs de dezvoltare, cum sînt cele africane. Actuala criză economică din Africa — a arătat vorbitorul — reclamă ca țările dezvoltate, ca și organismele financiare internaționale, să-și asume responsabilitățile ce le revin în vederea contribuției lor efective la eforturile de dezvoltare pe continentul african.

Țările în curs de dezvoltare se confruntă cu problemele tot mai amenințătoare ale subdezvoltării, dificultăților economice generate de povara imensei datorii externe, instabilității politice și violenței — a arătat **ministrul de externe al Columbiei,** Julio Londono. El a precizat că problema datoriei externe s-a transformat într-una dintre cele mai mari și mai complexe probleme contemporane și trebuie să fie abordată simultan atît de țările debitoare, cît și de cele creditoare. El a reafirmat sprijinul țării sale pentru procesul de pace din America Centrală, care trebuie să se desfășoare în condițiile de necontestat ale neintervenției și ale liberei autodeterminări a popoarelor din zonă.

Tratativele, mijloacele pașnice — singura cale de soluționare a conflictelor

Miniștrii de externe ai Iranului și Irakului vor relua negocierile directe

NAȚIUNILE UNITE 28 (Agerpres). — Miniștrii de externe ai Iranului și Irakului își vor relua negocierile directe sub auspiciile O.N.U., la începutul lunii octombrie, la New York, a anunțat un purtător de cuvînt al Națiunilor Unite. El a precizat că secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, și reprezentantul său personal la aceste negocieri, Jan Eliasson, se vor întîlni, vineri, separat, cu miniștrii de externe ai celor două țări, iar sîmbătă se va desfășura o reuniune comună. Cu aceste prilejuri, vor fi discutate probleme legate de aplicarea Rezoluției 598 a Consiliului de Securitate privind încetarea ostilităților dintre Iran și Irak, a adăugat purtătorul de cuvînt.

Noi întrevederi în cadrul convorbirilor intercomunitare cipriote

NICOSIA 28 (Agerpres). — La Nicosia s-a încheiat prima serie de întrevederi din cadrul actualei runde de negocieri intercomunitare, la care au participat Ghiorghios Vassiliou, președintele Ciprului, și liderul comunității cipriotilor turci, Rauf Denktaș, consacrate examinării diverselor aspecte ale soluționării situației din insulă.

La încheierea ultimelor două întrevederi, Oscar Camillon, reprezentantul special al secretarului general al O.N.U. în Cipru, și-a exprimat satisfacția față de desfășurarea negocierilor, al căror „spirit a fost în totală concordanță cu hotărîrea celor doi lideri de a acționa intens și cu bunăvoință în vederea găsirii unei soluții", relatează agenția A.P.A.

La jumătatea lunii octombrie, Ghiorghios Vassiliou și Rauf Denktaș vor continua întrevederile la Nicosia, urmînd să prezinte secretarului general al O.N.U., la începutul lunii noiembrie, un raport asupra rezultatelor primei etape a negocierilor și propuneri pentru continuarea dialogului.

Reuniunea cvadripartită de la Brazzaville privind reglementarea situației din Africa de sud-vest

BRAZZAVILLE 28 (Agerpres). — La Brazzaville continuă cea de-a VI-a rundă a negocierilor cvadripartite dintre delegațiile Angolei, Cubei și R.S.A., cu participarea S.U.A., în problema reglementării situației din Africa de sud-vest. După o serie de întîlniri separate, delegațiile s-au reunit, miercuri, în cadrul unei ședințe plenare.

Congresul Partidului Poporului din Panama

În raportul prezentat este condamnat amestecul S.U.A. în treburile interne ale țării

CIUDAD DE PANAMA 28 (Agerpres). — În capitala Republicii Panama s-a desfășurat congresul Partidului Poporului, formațiune politică a comuniștilor panamezi. Participanții au aprobat programul partidului în perspectiva campaniei electorale consacrate alegerilor generale din mai 1989. Raportul la congres a fost prezentat de secretarul general al partidului, Ruben Dario Souza, care a condamnat amestecul S.U.A. în treburile interne ale țării, și a chemat forțele patriotice din țară să sprijine procesul de apărare a libertății și independenței, de înfăptuire a unor reforme social-economice în folosul maselor populare.

Conferința pentru Europa a UNESCO

O rezoluție subliniază necesitatea educării tinerei generații în spiritul înțelegerii între popoare, al cooperării și păcii în lume

PARIS 28 (Agerpres). — La Paris continuă lucrările celei de-a IV-a Conferințe pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO). Conferința a adoptat în unanimitate o rezoluție privind intensificarea cooperării în domeniul educației. Documentul subliniază necesitatea educării tinerei generații în spiritul înțelegerii între popoare, al cooperării și păcii în lume. De asemenea, rezoluția acordă o atenție deosebită educării popoarelor în spiritul folosirii raționale a resurselor naturale.

Apel în favoarea eliminării armelor nucleare

CANBERRA 28 (Agerpres). — În capitala Australiei s-au încheiat lucrările celei de-a patra Conferințe internaționale a organizației „Femeile — parlamentare ale lumii pentru pace". Documentul final adoptat la încheierea dezbaterilor se constituie într-un apel adresat tuturor guvernelor de a exclude ideea folosirii armelor nucleare, de a acționa în comun și separat pentru eliminarea totală a armelor atomice din viața omenirii. Declarația evidențiază necesitatea continuării dialogului vizînd eliminarea armelor nucleare și neadmiterea transferării cursei înarmărilor în spațiul cosmic, încetarea oricăror experiențe cu armele atomice.

Forumul de la Canberra salută ideea transformării regiunilor din sudul Pacificului și Atlanticului în zone denuclearizate.

ÎN ITALIA ȘI FRANȚA

Acțiuni ale oamenilor muncii pentru îmbunătățirea condițiilor de viață și muncă

ROMA 28 (Agerpres). — În Italia a fost declanșată o grevă națională de 24 de ore a docherilor și muncitorilor portuari în semn de protest față de intenția de a se reduce capacitățile de producție, și, implicit, locurile de muncă în acest sector important al economiei italiene. Greva, declanșată la apelul Federației Unite a Centralei Sindicatelor Italiene — C.G.I.L., C.I.S.L., U.I.L. — se desfășoară în cadrul manifestațiilor greviste de toamnă ale muncitorilor din transporturi pentru îmbunătățirea condițiilor lor de viață și muncă.

PARIS 28 (Agerpres). — La apelul Confederației Generale a Muncii, în Franța s-a desfășurat o „Zi națională de acțiuni a oamenilor muncii" pentru apărarea drepturilor lor la viață și muncă. La Paris, zeci de mii de oameni ai muncii au participat la o demonstrație și un miting în favoarea respectării drepturilor fundamentale ale oamenilor muncii. Demonstrații și mitinguri similare s-au desfășurat în peste 120 de orașe și departamente ale Franței.

Situația din Capitala Birmaniei în curs de normalizare

RANGOON 28 (Agerpres). — Situația în capitala Birmaniei se normalizează treptat, au fost deschise magazinele și s-a restabilit circulația pe străzi — informează agenția Kyodo, citată de T.A.S.S. Generalul Saw Maung, șeful Consiliului pentru instaurarea legii și ordinii în stat, a emis un ordin privind înregistrarea partidelor politice pentru alegerile generale care se vor desfășura la o dată ce va fi anunțată ulterior. Totodată, un purtător de cuvînt al consiliului, citat de agenția China Nouă, a anunțat că între 10 și 26 septembrie, în cursul acțiunilor antiguvernamentale, și-au pierdut viața 342 de persoane.

Incidente în diverse localități din Haiti

PORT-AU-PRINCE 28 (Agerpres). — Citind relatările presei locale, agențiile de presă informează că în Haiti, la două săptămîni după lovitura de stat militară, situația continuă să rămînă incordată. Se semnalează incidente între unități militare și grupuri de opozanți civili, cum au fost cele de la Port de Paix, din nord-vestul țării, și de la Kenscoff, oraș situat la sud de capitală.

Critici la adresa politicii protecționiste a țărilor occidentale

în cadrul lucrărilor adunării anuale comune a F.M.I. și B.I.R.D.

BERLINUL OCCIDENTAL 28 (Agerpres). — În Berlinul occidental au continuat lucrările adunării anuale comune a Fondului Monetar Internațional și Băncii Mondiale. Miniștrii de finanțe și guvernatorii băncilor centrale din 151 de state membre au abordat probleme privind situația economică internațională, în special aspecte ale crizei datoriilor cu care sînt confruntate țările în curs de dezvoltare.

În cuvîntul său, **președintele Băncii Mondiale, Barber Conable,** a relevat că dimensiunile actuale ale sărăciei fac ca un miliard de oameni pe glob să nu se bucure nici de standardul minim de viață. În context, el a amintit faptul că în Africa peste 100 de milioane de oameni sînt subnutriți, adică fiecare al patrulea locuitor al continentului.

Guvernatorul Băncii Centrale a Mexicului, Gustavo Petricioli, vorbind în numele a circa 50 de state latino-americane și-a exprimat dezamăgirea în legătură cu rezultatele de pînă acum ale strategiei F.M.I.-B.I.R.D. de rezolvare a crizei datoriilor, relevînd că numai țările „lumii a treia" și-au îndeplinit obligațiile ce le revin, pe cînd țările occidentale dezvoltate au pus tot felul de bariere comerciale în calea exporturilor țărilor în curs de dezvoltare. În context, el a amintit faptul că sporirea cu 2 la sută a ratei dobînzilor i-a costat pe latino-americani pierderea a 7—8 miliarde de dolari. Totodată, G. Petricioli a arătat că țările Americii Latine au pierdut, în anii 1983—1987, aproximativ 96 miliarde de dolari, și chiar F.M.I. și Băncii Mondiale li s-au plătit sume mai mari decît cele reprezentînd noile credite primite din partea lor.

AGENȚIILE DE PRESĂ — pe scurt

PRIMIRE. Todor Jivkov, secretar general al C.C. al P.C. Bulgar, președintele Consiliului de Stat al R.P. Bulgaria, l-a primit pe Niko Gjuzari, președintele Comisiei de Stat a Planificării din R.P.S. Albania. A fost înmînat un mesaj de salut din partea lui Ramiz Alia, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncii din Albania, președintele Prezidiului Adunării Populare a R.P.S. Albania. În cursul întrevederii au fost discutate probleme ale cooperării bilaterale, aspecte ale situației politice din Balcani.

LA NEW YORK a avut loc o întîlnire între ministrul de externe al R.P. Chineze, Qian Qichen, și omologul său israelian, Shimon Peres. Cei doi miniștri au efectuat un schimb de opinii cu privire la problema Orientului Mijlociu.

UN GRUP DE EXPERȚI MILITARI sovietici a sosit la 28 septemvrie, la baza americană de rachete „Pershing-2" aflată în apropierea localității vest-germane Heilbronn, din landul Baden-Württemberg. Inspecția efectuată de experții sovietici se înscrie în cadrul prevederilor tratatului sovieto-american de lichidare a rachetelor nucleare cu rază medie și mai scurtă de acțiune.

AGENȚIA CHINA NOUĂ a anunțat că în R.P. Chineză a fost realizată cu succes lansarea unei rachete-purtătoare de pe un submarin cu propulsie nucleară aflat în stare de submersiune. Se precizează că submarinul a fost proiectat și produs în R.P. Chineză, pe baza unor cercetări proprii.

ÎN CISIORDANIA ȘI GAZA — teritorii ocupate de Israel — situația se menține, în continuare, incordată. Au avut loc noi demonstrații ale populației palestiniene, împotriva cărora unități militare și de poliție israeliene au deschis focul. Un bilanț al victimelor ciocnirilor, considerate de agențiile de presă drept cele mai puternice de pînă acum, indică faptul că, în ultimele 24 de ore, șase persoane, între care un tînăr de 17 ani, au fost împușcate mortal. Cîteva sute de manifestanți au fost răniți.

MANEVRE MILITARE. Cele mai mari manevre de toamnă ale N.A.T.O. pe teritoriul R.F. Germania, desfășurate timp de mai multe săptămîni sub denumirea codificată „Autumn Forge", s-au încheiat prin retragerea ultimelor trupe în cazărmile lor. Ca și în ceilalți ani, manevrele s-au soldat cu victime și pagube materiale, în cursul exercițiilor militare pierzîndu-și viața opt persoane. Alte 250 au fost rănite.

CONSILIUL DE MINIȘTRI AL ITALIEI s-a întrunit de urgență sub președinția primului-ministru Ciriaco de Mita, pentru a adopta măsuri speciale în cadrul luptei împotriva crimei organizate. Reuniunea guvernului a fost convocată după asasinarea de către elemente mafiote a președintelui Curții de Apel din Palermo, judecătorul Antonio Saetta, și a fiului acestuia.

OPERAȚIUNILE DE DEMINARE a apelor teritoriale ale Iranului în Golf, precum și a unei mari părți din apele internaționale navigabile din zonă, s-au încheiat, a informat — după cum relevă agenția I.R.N.A. — comandantul forțelor navale iraniene, amiralul M. H. Malekzadegan. Forțele navale iraniene își vor continua activitatea de deminare pînă la curățirea totală a apelor Golfului — a declarat oficialitatea militară iraniană.

TRUPELE NAȚIONALE MOZAMBICANE au desfășurat, în primele șase luni ale acestui an, o serie de operațiuni împotriva grupării antiguvernamentale autointitulate „Mișcarea Națională de Rezistență" (M.N.R.), care comite crime și jafuri în mediul rural și terorizează populația civilă. Potrivit știrilor oficiale din Maputo, în cursul operațiunilor militare, peste 650 de elemente antistatale au fost anihilate. De asemenea, trupele guvernamentale au capturat importante cantități de arme și muniții, de provenință sud-africană.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Cod 71 341, București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64—66. Tiparul: Combinatul poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360